

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto skupaj naprej . . . K 40—
pol leta 20—
četrt leta 10—
na mesec 3-50

za Nemčijo:

celo leto naprej K 45—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej K 50—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo). Knaflova ulica št. 5, telefon št. 85.

Izbaja vsak dan zvečer izvenredni medelje in praznike.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok, ter 54 mm širok prostor: enkrat po 12 vin., dvakrat po 11 vin., trikrat po 10 v. Poslano (enak prostor) 30 vin., parice in zahvale (enak prostor) 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo naročnino vnaprej po nakazilu. Na samo pismene naročbe brez poslatve denarja se ne moremo nikakor ozirati. „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej K 36— | četrt leta 9—
pol leta 18— | na mesec 3—

Posamezna številka velja 20 vinarjev

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v l. nadst. levo), telefon št. 34

Avdijenca volksratovcev.

Danes dopoldne so bili sprejeti v avdijenci zastopniki južnoavstrijskega radikalnega nemštva in nemškutarstva, katerih najodličnejši poglavar je ptujski župan Ornič. Naši javnosti je zgodovina te avdijence še gotovo znana. Kmalu po razmahu jugoslovanskega gibanja med našim narodom in potem, ko je širni svet izvedel, kakšno vlogo so igrali v žalostni dobi persekucij voditelji nemštva v naših deželah, so Ornič in tovariši s pomočjo svojih dunajskih prijateljev pričeli pripravljati akcijo, katere namen je bil, ustvariti med krono in našim narodom nasprotstvo in odvaliti strašno breme lastne krivde na vladarjeve rame. Že jim je bila obljubljena avdijenca, ki so jo hoteli zlorabiti, da denuncirajo naše narodno gibanje, postavijo cesarja v vrste protektorjev naših sovragov ter se rehabilitirajo, češ, cesar nas je sprejel in tako odobril to, kar smo začetkom vojne storili. Milostna avdijenca naj bi bila dokaz, da najvišji faktor države priznava, da so ravni Ornič in tovariši takrat, ko so uprizorili nepopisne gonje proti slovenskim ljudem, ko so povzročili, da je bilo nebroj poštenih Slovencev na najsmratnejši način izpostavljenih nezasišenemu trpinčenju, takrat, ko so javno pridigovali, da je treba naš narod uničiti, kot zaslužni in vrli prijetli.

Vsega našega naroda se je lotilo razburjeno razpoloženje. Naše ljudstvo se je spraševalo: Kako, ali ni vsemu svetu že davno jasno, da so bile strahovite persekucije le izrodek nemškega sovraštva proti nam, le nezasišena zloraba državne oblasti s strani elementov, ki so hoteli ekrasirati naš narod v dobi, ko je njega najhujše kriv v potokih tekla za interese države? Kako, ali ni naše ljudstvo v naravnost skrupuloznem izvrševanju zakonitih dolžnosti storilo vse, kar sta od njega zahtevala cesar in država? Ali se ni naše narodno gibanje vršilo povsem v mejah zakona? Kako je mogoče, da svetovalci krone dopuščajo, da zasije solnce vladarske milosti baš na tiste ljudi, ki so postali v vojnem času nositelji najstrupenejšega sovraštva proti nam, ki so z obrekovanji, z denunciacijami z dejansko pomočjo največ pripomogli, da smo morali pretrpeti grozno dobo narodnega mučenja? Tako so se mnogi spraševali, in mnogi, ki še vedno niso prišli do spoznanja, da je toliko dosežemo, kolikor sami zmoremo, in da je edina sila in pomoč, na katero se smemo zanašati, le v nas samih, v naši trdni volji, v naši odločnosti in poštenosti, so takrat obupavali, češ, odločilni faktorji so proti nam, so nasprotniki naših narodnih ciljev, akoravno smo v majniški deklaraciji proglasili, da iskreno in lojalno želimo rešitve našega narodnega vprašanja v zvezi z dinastijo in monarhijo. In pritrjeval je ta ali oni ter plaho pristavljali: Ali je mogoče, da bo krona odgovorila na vse naše izjave lojalnosti, na vse dokaze poštenosti in zvestobe našega naroda s tem, da bo pripustila, da jo najbolj zakleti sovražniki našega naroda zlorabijo kot svojo zaščitnico?

Ko se je potem izvedelo, da je bila avdijenca volksratovcev odklonjena, je zavladalo v naši javnosti tem večje zapovedanje. Kakor so preje šla plašna vprašanja predaleč, tako so sedaj komentarji o odklonitvi presegli vse meje. Trezno misleči so se pa že takrat zavedali, da je odklonitev avdijence bila le stvar hladnega političnega računanja. Državniki so takrat preprečili avdijenco, ker je politična situacija tako kazala in ker so baš takrat prihajala na Dunaj prva poročila ministerialne komisije o »delovanju« Orniča in njegovih tovarišev v dobi preganjanja.

Sedaj se nahajamo zopet v drugem položaju. Dunajska vlada je pričela proti našemu narodu novo ofenzivo in državniiki, ki so januarja zaprli Orniča in volksratovcem vrata dunajskega dvora, jim jih sedaj odpirajo na stežaj. Danes jim kaže izpostavljati izvršeno vladarjevo osebo za interese bojnega nemštva in prav nič jih ne ženi, da se bodo Ornič in njegovi vračali z Dunaja kot zmagovalni junaki, ki so dobili za vse, kar so storili našemu narodu, najvišjo pohvalo in ki bodo sedaj javno se hvalili zavezništva kro-

ne v boju proti našemu pravičnemu stremeljenju.

In nauk za nas? Naučili smo se že precej, da smemo in moremo računati vedno le s tem, kar smo sami in kar sami zmoremo. Na faktorje izven naroda se ne smemo zanašati, državnikom smo le računski in spekulativni objekt. — Zato sedaj nismo presenečeni in nismo razočarani, da so smeli danes Ornič in Linhardi pred prestolom denuncirati naš narod in zlorabljati krono kot svojega zaveznika. Mi beležimo to dejstvo kot nov dokaz za pravilnost tiste politike, ki v spoznanju pravega položaja zaupa le narodu in njegovi notranji sili.

Razpoloženje misli v Pragi.

H. — V Pragi, 22. maja.

Praga se kar ne more otresti slavnostnega razpoloženja solnčnih, sijajnih dni jubileja. Postala je pravo dete, pozabila je, da divja zunaj strašna vojska, ne misli, da se vsaka doba rodi iz stare »V požaru dymové«, kakor pravi poljska himna. Dan za dnem do same noči stoji množica pred »Zlato gosko«, vsak z nasmehom na ustih, in čaka, da vidi ljubljene brate Jugoslovane. »Slovanska lipo«, katero je policija oropala cvetlic, ima zopet nove, leščvice so prinesli od nekod in črez zelenje drevesa so nategnili konopec z rdečebelimi zastavami. Za pol ure policija vse to vzamejo proč, ljudstvo gleda, nekateri vikne »Hana!«, drugi se smejejo, in ko so redarji dva koraka naprej, je zopet polno cvetlic na spominskem drevesu. Tako gre to ves dan in okoli »Huse« stoje ženske s cveticami, ki jih prodajajo le za slovensko lipo. — Sedaj, ko so že skoro vsi gostje iz Prage in se še ostali izgubljajo v množici, je Praga polna spominov: Kako je ta in ta lepo govoril; kako je ljubljanski župan popolnoma drugi nego praški Groš; kako je gospa županja ljubezniva, ona in vse odlične dame, ne stidi se jim ljudstvo. Malenkosti ceni ljudstvo, cvetlice, podpise, koščke papirja zbira in hrani. Z zagrebškim županom in njegovo družbo so našli na kolodvoru izmenjali čepice; od drja Sunarića, Šole in odposlancev Bosne so menjali cvetlice, in tudi te, ki so jih pred njegovim vozom našli na tleh, shranili kot najdražji spomin. — Zakaj vse to? — Iz veselja, ker je beseda o družbi svobodnih narodov postala dejstvo, velik korak smo storili naprej, z vašo pomočjo. Ni to več jalovo navdušenje, ampak v resnici dobi radost iz prepričanja o zmagi. Priserčna hvala vam vsem za to, in vam iskreno želimo, da tudi vi enak dobiček prinesete svojemu narodu. Pred enim letom — kje smo bili? In pred sedemdesetimi (1848), ko se je 20. maja Dunaj zviljal v revoluciji in je cesar bežal v Innsbruck?

To ljudstvo, ki vas je spremljalo, vas pozdravljalo, vas iskalo in išče še vedno, je bilo gladno, revno ljudstvo, in to vse duševno navdušenje je rastlo, cvetelo, ne glede na telesni glad in slabost. Že davno pred jubilejem je bilo v Pragi, in povsod, kjer bivajo Čehi, hudo. Pritožbe čeških poslancev pri vladi ostajajo zaman, iz čeških okrajev vozijo vse za Nemce. Na vse to smo v teh srečnih, svečanih dnevih pozabili. V takšni situaciji so prisilili praški Nemci oblasti, da je Nemce »ščitila«. Policija demonstrira, prireja po Václavskem namesti cirkuse, vlačijo nedolžne ljudi v zapore. En sam dan je bilo v praških policijskih zapirih čez 60 »demonstrantov«, in tako gre vsak dan. To je, kakor se pravi, zaradi okrojev. Noben človek se ne zanima za okroje; razglašeni so bili za vihrajočih zastav; kdo pa se bo brigal za to! »Narodni Listy« so ustavljeni, da bi ne delali eventualne opozicije proti okrojem! Ko so časnikarji poslali vest o ustavitvi »N. L.« po svetu, je praško namestništvo ukazalo vsem poštnim uradom, glavarstvom, redarstvom, da gledajo, da nobeden časnik ne pride čez granico v tujino! — To vse je znano in vsa Praga se smeje temu, kake skrbi imajo.

Govoril sem s svojim znancom iz plemiških krogov. Vse »češko« plemstvo je hudo, da ni bilo povabljen na svečanosti. Tembolji ker je sedaj izgubilo vsak pomen, značaj in veljavnost na Dunaju, kjer že vedo, da ni zmoglo niti občevariti s češkim narodom. Zakaj niso plemiči dobili lož v divadlu ob svečanostih? Ker je jubilej slavil narod kot organizacija, in v tej organi-

zaciji ni plemičev; sami so se izključili, ali pogojev ugodnosti bi se jim hotelo! Nič ne delajo za narod, nimajo torej nobenih pravic. Predstojnik upravne komisije, »češki« grof Schönborn, je dal vprašati, če je zaželjena njegova udeležba pri svečanostih: »Ni, ker narod je sebi sam, brez pomoči države, zgradil gledališče, in ni želeli, da zastopnik upravne komisije, dunajske vlade, figurira pri demokratski svečanosti. To vse naše plemstvo jezi, Hotelo je to plemstvo še enkrat vzeti v roke konopec politike; v dvornih krogih, kjer je že doigralo, se snuje nova akcija za mir, ki bi spasil Madžare in Nemce. Takrat bodo voditelji te akcije madžarski fevdalci, ki upajo, da za »mir« pridobe Frankove, Susteršiča, češko plemstvo s češkimi oportunisti — dr. Tobolka et cons., ki bodo izdajali tednik! —), poljske szlachczyce itd. Ta črna garda poide v boj s celim arzenalom in je že prepričana o uspehih. To se snuje in med tem »češko« plemstvo niti ni dobilo mesta v Narodnem divadlu, da ga ne zasedejo Jugoslovani!

Gaspar Ivo Vojnović je zadovoljen v Pragi. Pregledal je vse, kar imamo, in je prišel tudi v »Češh srdce«. V skladiščih so mu pokazali riž, kateri so dali dobri ljudje za revne otroke, in pesnik je tužno izdihnil, da ni že skoraj štiri leta okusil — rižota! Tolikih daril je dobilo Češko Srce od Jugoslovancev, da, deset, stokrat več more pomagati svojim otrokom, torej so dali funkcijonari napraviti za gaspara Ivo rižoto! In pesnik se je zahvalil s takim-le pismom:

Drago »Češko srce! Mislim, da je to prvi put, da je to »Češko srce« ganno, a po gotovo enega pesnika! A ipak se to dogodilo! »Češko srce« je samo kadro, da preloži in jedan risotto v plesmu dobrote in ljubivosti! — A kad vam pak kažem da je ta materijalna i duševna hrana bila izvrstna, onda čete razumjeti da su se i srce: duša pesnika Trilogije sačinili u jednu suzu i u onu riječ moje Kate (Suton), koja me prati svuda po Pragu u ovoj slavi preporodjene Češke: — Zaludu! — Ko je gospodar. — je gospodar! —

S najiskrenijom hvalom Vaš brat

Ivo Vojnović.

Praha, 18. svibnja 1918.

Srečni smo, da moremo osrečiti vse naše drage brate, bodisi na ta ali drugi način, in v tem smo tekmovali vsi, od prvega do zadnjega, vsak po svojem.

Dunaj, 24. maja. Praški namestnik grof Choudenhove se je mudil te dni na Dunaju ter je konferiral z ministrskim predsednikom o položaju na Češkem. Iz nemškega vira poročajo, da je bil danes popoldne tudi pri cesarju. Češki Svaz ima v ponedeljek dopoldne v Pragi plenarno sejo, da se posvetuje o nadaljnjih korakih. Posvetovanja se udeležijo tudi češki člani gospodke zbornice.

Praga, 24. maja. (Kor. urad.) Povodom ustavitve »Narodnih Listov« so nekateri občine protestirali pri namestniku proti tej odredbi oblasti. Ker so občine s tem prekršile svoj zakoniti delokrog, so dobile potem pristojnih okrajnih oblasti posvarila ter se jim je namignilo, da se bodo občinski zastopi razpustili, kakor hitro se bodo občine še enkrat nepravilno vmešavale v delokrog političnih oblasti. Podobna posvarila iz istega vira so dobila posamezna društva in zadržne organizacije. (Med občinami, ki so poslale namestniku energičen protest proti ustavitvi »Narodnih Listov«, je tudi Praga.)

MANIFESTACIJSKI SHOD v St. Vidu nad Ljubljano
se vrši jutri v nedeljo
26. maja ob 4. popoldne
v prostorih nekdanje mizarske zadruge.
Glavni govornik je načelnik Jugoslovanskega kluba posl. dr. KOROŠEC.
Jugoslovani na shod!

Nove možnosti v politiki Ukrajine.

(Po ruskih listih.)

Odstranitev Centralne Rade s krmla ukrajinske države je povzročila mnogo govorice in nevolje med privrženci Rade in mnogo odobravanja med njenimi nasprotniki. Odstranitev Centralne Rade pomeni brez dvoma tudi odstranitev socialistične politike iz gospodarskega življenja na Ukrajini. Sami socialisti so opetovano povdarjali, da narod še ni zrel za socializacijo, čeprav se je često oprijemal njih gesel, in nerazumevajoč jih, izvajal posledice ter tako skoro popolnoma uničil blagostanje dežele. Centralna Rada je s svojo lažljivo politikou ubila vsak smisel za sporazum med razredi in je s svojim narodnostnim šovinizmom zanesla prej neznanu sovraštvo med narodnostmi tudi v Ukrajino, da je naenkrat zadisalo po Galiciji. Njena iznajdba »narodnostnih manjšin« je vrgla javno življenje nazaj v dobo verskih vojn, ko se je postavilo znamenito pravilo cuius regio, illius religio. Zadnji stadij njenega delovanja pa ni bil nikakor v korist samostojnosti Ukrajine, ampak je isto naravnost izpodkopaval.

Padeč Centralne Rade je samo posledica njene politike. Rada je prevzela provizorijno vlado in njene zaveznike, ki so že začeli financirati novo Ukrajino kot element reda in organizacije, odkoder so se nadejali odpora proti boljševikom. Zvezala se je na to z boljševiki, jih prevzela ter povzročila njih vstajo, ki ji ni mogla biti kos brez tuje pomoči. Da bi se obdržala na krmlu je poklicala na pomoč Avstrijo in Nemčijo, pa je tudi proti temu dvema spletkarila in ruvala, dokler je niso odstranili. S tem, da je nakopala deželi tujo intervencijo se je pač vzdružala začasno, ni pa razumela novega političnega položaja in posledic, ki jih je prinesla tuja pomoč.

Brez kake polnomoči od naroda se je vedla kot oblast po božji milosti, brez sence kake realne sile je hotela vladati 30 milijonskemu narodu v tako težkih časih.

Nova vlada hetmana Skoropadškega se je predvsem odpovedala fantastičnim eksperimentom socialističnih doktrinarjev, vzpostavila je zopet princip zasebne lastnine, narodnostne strpnosti in politične enakosti in se odločno postavila na stran meščanskih načel. Novo ministrstvo je sestavljeno iz zmernih elementov, popolnoma tujih načrtom poglobitve revolucije, kakor tudi skrajnim desnim idejam velikoruske orijentacije. To pa je nezadostna politična označitev nove vlade. Vskomur je jasno, da je sedanja vlada na Ukrajini brez moči in da edino Nemci predstavljajo vso državno silo. S to silo mora računati sedanja vlada, ako hoče koristiti državi in narodu. Možnosti, doseči kak uspeh v korist naroda, je pač več in v vsako je zvezana nova pot, po kateri mora hoditi nova vlada.

V slučaju, da osrednji državi porazita sporazum, je zelo verjetno, da Nemčija ostane v istem položaju na Ukrajini, kakršnega si je ustvarila zdaj. Vendar pa bi bil položaj ljudstva, ako bi se novi vladi posrečilo organizirati ga in ga napraviti sposobnega za politično borbo, nasproti tuji vladi veliko boljši, ker bi morala računati z njegovo močjo in mu delati koncesije. Ako se ne odobrava korak domačinov, ki se lotijo vlade pod egido Nemcev, ko bi isti sami lahko vladali, je to nes pametno. Nemci bi namreč ostavili državo popolnoma v takem stanu kakor je, namreč politično popolnoma neorganizirano, da bi jo laglje krotili, ako bi ljudstvo le počasi izpregledalo in se hotelo otresti tuje nadvlade. Na drugi strani pa domača vlada, četudi se zdi, da živi od milosti tujcev, lahko ustvari vse predpogoje za bodočo osamosvojitve. V sled tega se kadetom ne sme očitati izdajstva domovine, zatajitve njih programa in odpovedi od svojih zaveznikov Francozov in Angležev, ampak se mora izprevideti, da hočejo domovino rešiti baš s tem, da začasno vzamejo nase odij tujih slug. Ako njih politika rodi pričakovanih uspehov, se jim bo njih sedanja navidezno sramotna pozicija štela v čast in zaslugu pred domovino in narodom, ne samo pred Ukrajino, ampak pred vesoljno Rusijo.

Mogoč je pa tudi drug slučaj. Postavimo, da Nemci ne bodo kos ententi in da bo treba sklepati mir sporazuma med narodi, tedaj bi bila Ukrajina predmet trgovanja med skupinami ruskih in bi najbrž bila zedinjena z Rusijo. Za ta slučaj je velike važnosti, da bi bila Ukrajina že politično konsolidirana, kajti le tako bi se mogla uveljaviti v zvezi narodov ruske države. Če pa bi bila Ukrajina v tem velepomembnem momentu brez organizacije, bi ne mogla nikdar vzdržati svoje samostojnosti v okviru Rusije. Tedaj tudi s tega stališča ne smemo obsojati kadetov, ampak jih podpirati v njih stremeljenju po organizaciji trdne vlade.

Ako bi pa proti pričakovanju zmagale države sporazuma, bi položaj Ukrajine ostal isti, kakor v slučaju sporazumnega mira. Zato je predvsem bodočnost države v tem, ali se sedanji vladi posreči vzdržati se na krmlu in dovesti deželo do reda in trdne politične organizacije. Težko je sicer delati pod okriljem Nemcev, po treh letih vojne z njimi in potem ko leži Rusija na tleh pohojena in osramočena po lastni krivdi, ampak možnosti so tako velepomembne in uspeh dela tako važen, da se morajo za zdaj odstraniti vsi pomisleki ene ali druge stranke, ko gre za blagor domovine, nad katero se je rusko razumništvo tekom revolucije že tolikokrat in tako kruto revščilo.

R. K.

Kulturno življenje v Trstu.

Trst, 23. maja.

Čas, ko so se navadno zaprla gledališča in koncertne dvorane za daljše poletne počitnice, je že zdavno prešel, vročina je že začela pritiskati. Toda vse to je sedaj brezpomembno, slovenski življenjski je po dolgem in mučnem spanju zbudil in hoče sedaj nadomestiti, kar je zamudil. Gledališčne predstave, koncerti in predavanja se vrstijo v dolgi vrsti in so že napovedana za daljšo dobo.

Gledališče pod spretnim vodstvom režiserja Skrbinskega je zlasti v zadnjih predstavah »Perjanice« vzbudilo zopet spomine na najlepšo dobo slovenske Talije v Trstu. Dramatično društvo je imelo občni zbor in novoizvoljeni odbor se je z vsi silo lotil teže naloge; finančnega omogočiti obstanek in razvoj stalnega slovenskega gledališča v Trstu. Zato pa bo seveda moral apelirati v prvi vrsti na sodelovanje denarnih zavodov in vseh onih zasebnikov, ki jim je eksistenca tega kulturnega zavoda pri srcu in ki morajo tudi dejansko pomagati pri rešitvi tega težkega vprašanja. Da bo gledališče v umetniškem oziru gotovo odgovarjalo svoji nalogi, za to govori že samo ime režiserja Skrbinskega. V »Perjanici« smo spoznali, kaj zmore njegova spretnost in zmoglost kot režiser in občudovali smo ga tudi kot izbornega igralca, za prihodnjo nedeljo pa se nam obeta groteska, kjer bosta sodelovala Skrbinske in Zvonarjeva. . . . morada manjša predigra za prihodnjo gledališko sezono.

»Glasbena Matica« je zopet imela koncert v Narodnem domu in sicer tokrat s sodelovanjem ge. Lovsetove. Sledil je v kratkem predsklad koncert večer Borove — Valouskeva in J. Jeremiša, in na binkoštni ponedeljek je slavil triumi v isti dvorani Kocjan in z njim naš rojak Ličar. Razun tega pa je v zadnjem času zopet nastopil v »Politeama Rossetti« naš veliki umetnik Baloković.

»Ljudski oder« je priredil in bo priredil dolgo in lepo vrsto predavanj: I. Cankar je imel znani govor o »Očiščeni in pomlajeni«, P. Grošelj je v poetični obliki orisal »Lakoto«, A. Stebič je govorila o »Nalogah ženstva« v kulturni dobi, A. Zalokar je predaval o »Človeški krivi«, L. Cermelj o »Materiji in atomih«, Sešek o »Kruhu starih narodov«. Za soboto pa pričakujejo predavanje avtorja »Problemov malega naroda« o »Bližnjih socialnih nalogah slovenskega ljudstva«. Napovedani sta še predavanja prof. Zgrabliča o »Prerađovanju« in pesnika O. Župančiča o »Slovenski narodni pesmi«. Predavanja se bodo vršila tudi v jeseni, in tudi drugače bo društvo skušalo razširati izobrazbo in kulturo med širše mase našega ljudstva. Akademsko društvo »Balkan« odvarja zopet svoje ljudske knjižnice. Poleg tega pa se pripravlja že delo za veliko znanstveno in centralno ljudsko knjižnico v Trstu.

Vse je začelo zopet tam, kjer se je bilo ustavilo pred vojno ali vse je došlo realnejše, bolj izrazito in konkretno obliko. Z velikim konkretnim političnim ciljem so se izkristalizovali vsi naši nazor in naša stremjenja.

In le sporadično so se taki pojavi, kakor »Goriško pismo« v »Slovenec«, kjer se slavi slavospev malenkostim in osebnosti. Dopisnik se namreč tam ogreva za premeštev zapovedovalnih tedajev goriške slovenske gimnazije iz Trsta v Gorico. Gotovo je ta premeštev nemišljena, če pomislimo, da se dela z vso silo na otvoritev naše nemške gimnazije, ki naj bi priklenila nase vse dijaštvo, torej tudi slovensko, ki bi drugače potovala slovensko srednjo šolo. Nočemo govoriti o možnosti in začasnih potrebah take premeštev, dejstvo pa je, da so ravnokar omenjeni tečaj v Trstu na najlepši način z ogromnim številom domačih učencev pokazali kravabo potrebo po slovenski srednji šoli v Trstu. Če se že vlada protivi ustanovitvi takega zavoda, ni treba, da se »Slovenec« dopisnik, in sicer očividno inspiriran od gotovih članov učiteljskega zbora, tako čudno, skoro škodoželjno izraža o slovenski gimnaziji v Trstu. Za ponedeljek je sklican sestanek staršev za posvetovanje o našem srednješkolskem vprašanju. V četrtek se vrši slavnost pri Sv. Ivanu v spomin majniške deklaracije in v korist bodočega »Dijaškega doma«. Tedaj pride v našo sredo tudi predsednik Jugoslovanskega kluba dr. Korošec in imel bo gotovo priliko, da vidi našo dečo v pomorskem mestu, da sliši njih klic po šoli, kjer bi se učili v materinščini, da se prepriča kako iskreno hrepenijo, kako kravabo potrebujejo in kako zaslužijo tudi tržaški Slovenci šolo v lastnem jeziku.

Društvo čeških medicinov.

(K petdesetletnici.)

Leto 1868. je bilo povsod čas čillega resnega dela. Narodna organizacija se je izpopolnila: vse je do bivalo jasne, razločnejše oblike — vse se je začelo družiti pod svojimi gesli. Prej je bilo še marsikaj polovičarsko, površno. To leto pa je ločilo sile in jih je združilo v posebne organizacije. To se je go-dilo posebno med malimi narodi, ki začenjajo to leto svoj odločni boj za obstanek. Simbol tega gibanja je bila slavnost »Nar. diva-dia. Toda to je bila le vsenarodna slavnost — ki je bila izraz narodne volje do boja in življenja — glav-ni organizatorično delo se je vršilo v narodnih društvih. Tako sta letos slavila svoje 50letne jubi-leje »Društvo čeških filologov« in »Društvo čeških pravnikov«. Dne 26. t. m. pa praznuje svoj jubilej »Društvo čeških medicinov«. Tako je dobila češka veda a svojo mla-do organizacijo, ki kaže danes po 50 letih ogromne uspehe. Predsed-nik »Društva čeških medicinov« g. M. U. C. Vajdovsky nam je poslal sledeči članek:

Leto 1848. je prebudilo akademič-no mladino iz njene zaspasnosti in brez-briznosti. V tem letu je nastal tudi v praški mladini velik preobrat: mladina se udeležuje političnega življenja, bori se za svobodo in se z navdušenjem loti narodnega dela. Ko so prišli težki časi preganjanja, je tudi akademična mla-dina mnogo trpela — zato pa l. 1868. nastopa z novimi silami na plan. Češki medicinci so med prvimi, ki se pri-glas-e k novemu delu.

Pred 50 leti se je sešlo 56 čeških medicincev s praške univerze v gost. »pri Tafu« in so si ustanovili svoje društvo, katerega zgodovina je v ozki zvezi z razvojem češke zdravniške vede. V svojem pozivu so ti mladi ljudje tako-le utemeljili pomen svoje orga-nizacije:

Ker še vedno nimamo češke uni-verze, skušamo jo uresničiti sami med seboj. Gojimo znanost v češkem jeziku, skušamo uveljaviti češko termino-logijo^{*)}, krepimo svojega duha in svo-je telo, vzrismo s sebe vse polovičar-stvo — ravna pot je najkrajša. Ako bo-mo vztrajni v tem boju, kot se pravim Čehom spodobi — ako pojdemo roko v roki z navdušenjem za svojim ciljem, bo narod s spoštovanjem gledal na nas in bo nas s ponosom imenoval svoje sinove. Dokazimo s svojim društvom, da češki veda ni treba životariti — ampak da more postaviti češko univerzo in češko akademijo.

Tako je govorila mlada generaci-ja. A pred njo je šel mož — znanstve-nik, ki ga še danes slavi češka veda kot enega svojih največjih duhov. To je bil Purkyně. On je že davno imel misel zbrati mlade ljudi k skupnemu delu. Že v času, ko je bila češčina še v začetkih — je ta mož zbral češko ter-minologijo in pisal češke znanstvene članke. Bil je sodelavec obeh Reslov (eden je bil botanik, drugi je bil tek-nik, ki je iznašel vijak, ki je dal paro-plovbi novo smer. Ta drugi Resel je pokopan v Ljubljani. Umrl je pred 60 leti. Op. por.) Dočim so češki pesniki in pisatelji množili novo češko lita-raturo in je Palacky polagal temelje če-ški zgodovini, je Purkyně s svojimi de-li postavil temelj češki prirod-vedni in zdravniški znanosti. Njegov asistent docent Novotny je hotel usta-noviti društvo čeških medicincev, ki pa je šele l. 1868. stopilo v življenje. V tem času je zapustil Purkyně Vratislav-o, kjer je predaval na univerzi in se je posredoval po svojih bioloških in fizi-

oloških iznajdbah, in se je vrnil v Pra-go, da posveti vse svoje življenje in delo svojemu narodu. Mladina ga je navdušeno pozdravila. Zdaj je raz-umela njegovo tridesetletno delovanje za češko znanstveno terminologijo. Purkyně je kot pomlajen v mladem ča-su med mladimi navdušenimi ljudmi stopil na delo. Udeleževal se je narod-nega življenja, ki je tega leta (1868) oživel na vseh poljih. Deloval je na znanstvenem, kulturnem in političnem polju. Bil je eden prvih delavcev v »Društvu čeških zdravnikov«, v »Mu-zejemskem društvu«, v »Kralj. družbi znanosti«, v »Svatoboru«, v »Sokolu«, »Hlaholu« itd. Bil je poslanec češkega de-ž. zbora in kot 66 leten mož je bil še predsednik »Dijaškega govorniškega in čitalnega društva«. On je prvi pro-fesor, ki je na (takr. še nemški) univer-zi predaval po češko o »fiziologiji«. Vzbuja narodno samozavest širokih vrst, posebno pa svojih slušateljev — prvi se bori za popularizacijo znanos-ti, za prosveto, za javna predavanja — in ko zaveje od zgoraj mrzel veter proti njemu, mu mladina slavnostno prisega, da ga ne zapusti, naj ostane z njo na univerzi, naj jo vodi naprej do zmage. In ves narod je z njim. To je bil vzor moža, narodnega bojovníka in učeniaka — ki je šel pred mladino in narodom in je kazal bodočo pot češke znanosti in prosvete.

Kam je vodila ta pot, kažejo nam današnji uspehi češke znanosti poseb-no v zdravniški vedi.

Za Purkyněm so sledili njegovi zvesti učenci Eiselt, Grigr, Weiss, Streng, Petters, Tomsa — ki so po ve-čini pozneje postali profesorji na raz-deljeni praški univerzi. Za njim so prišli novi može znanih imen, k so še da-nes ponos češke medicinske fakultete: Chodounsky, (znani prijatelj naših gor in slov. naroda), Janovsky, Reinsberg, Thomayer, Rubeška, Mareš, Deyl, Hlava itd.

Vsi ti može so izšli iz »Društva čeških medicinov«, ki je razširilo svoje delovanje na vsa polja, ki spadajo v njegovo področje. Podporni fond nosi Purkyněvo ime.

Pol stoletja ima društvo za seboj in koliko uspehov ima v svoji zgod-o-vini. Dalo je svojemu narodu njegove najboljše zdravnike, znanstvenike, učeniake, može svetovne slave, ki so s svojimi deli dokazali svetu, da tudi t. zv. mal narod more imeti velike mo-že. (Znano je, da so v sedanjih vojni češki zdravniki izvršili prave čudeže s svojimi operacijami.) »Društvo čeških medicinov« izdaja tudi svoj list, ki stoji v službi njihove vede. Njegov jubilej pomeni petdeset let boja na polju na-dodne znanosti. Njegovi prvi člani so danes sivolasi starčki, osiveli v službi naroda in človeštva. V njih vseh živi Purkyněv duh: vsi so zaslužni može, ki so delali vse svoje življenje po ge-slu: ne le, kar vleva mu stan ... Ustvarili so ne le češko antologijo, ampak celo češko znanstveno knjižnico, imajo vsa dela v svojem jeziku in s svojimi predavanji so širili vedo med mladino in ljudstvo.

Zato je 50letnica »Društva« prije-ten spomin na preteklost in lepa nada za bodočnost. Naitežje delo je bilo iz-vršeno — slavnost naj izkaže čast ho-jevnikom preteklosti in naj da mladini navdušenja za novo delo, nove boje in nove uspehe.

To nam poroča »Društvo čeških medicincev«. Na slavnostnem zboro-vanju bo društvo imenovalo poleg dru-gih častnih članov tudi enega sloven-skega in enega srbohrvatskega zdrav-nika za častne člane. S tem hoče »Dru-štvo« pokazati, da si želi ožje zveze slovenske vede. Do zdaj smo delali vsak na svojem polju — sedaj je treba to delo združiti. Resnica je, da je vsa-ka prava veda mednarodna, svetovna, posebno zdravniška veda nima narod-nih mej. Toda v tej mednarodni zvezi je našim uspehom treba dati tudi naše ime. Slovanska veda se mora emanci-pirati — osamosvojiti in tako stopiti v svetoven krog. Treba je dobiti ugled, ker je v čast narodu. Zato je treba ožje zveze slovenskih kulturnih in znanstvenih delavcev.

Praške slavnosti^{*)} so dokazale našo skupno voljo. Toda uspehe bo imela ta zveza le, ako bomo po slavnostih na vseh poljih skupno delovali in z delom polagali temelj skupnemu kulturnemu življenju.

Mirovna pogajanja med Avstro-Ogrsko in Finsko.

Dunaj, 24. maja. (Koresp. urad.) Avstro - Ogrska je januarja 1918 priznala državno neodvisnost Finske. Od takrat je dala Finska spoznati željo, da bi sklenila z avstro - ogrsko monarhijo mirovno po-godbo, kakršna je bila sklenjena marca 1918 med Finsko in Nemčijo. Avstro-Ogr-ska je ta predlog rade volje sprejela. Po-gajanja, ki imajo za predmet sklep mirovne pogodbe ter gospodarske ter pravno-politične dodatne pogodbe, so se pričela včeraj v avstrijskem zunanjem ministrstvu. Z avstro - ogrske strani vodi pogajanja vele-poslanik von Mery. Finska pooblaščenca sta državni svetnik Hjelt in finski poslanik v Berlinu prof. Serlachius.

Stockholm, 23. maja. Glasom poroč-la iz Helsinkijev je zaprosil finski gene-rall Mannerheim zaradi sporov s senatom za svoj odpušt.

Pristopajte k „Slovenski Matici“.

Clanarina 8 K, ustanovna 200 K

Italijanska ofenziva?

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 24. maja. (Kor. urad.) Včeraj so napadli Italijani naše po-zicije na Zugni Torti (1256 m visoka go-ra, 6 km južno od Rovereta) in v dolini Adige po močnem, daleč segajočem to-povskem ognju, v večkratnih valovih. Oba prva napada sta se zlomila že v iz-borno učinkujočem ognju naših baterij. Napadalec so valovili nazaj v svoje jar-ke. Pri tretjem navalu so dospeli Itali-jani tik do naših pozicij. Cesarški streli 3. polka so skočili iz svojih krilj ter se vrgli z znano hrabrostjo sovražniku na-sproti. Blížinski boj se je končal s po-polno zmago naših; napadalec so bili povsod vrženi nazaj. Zadnje italijansko gnezdo smo očistili še ponoči. Enak uspeh so imeli trije sunki Italijanov na naše pozicije na gori Asolone. Tudi tu smo ga vseskrat zavrnili. Tako se je za Italijane pričelo tudi četrto leto njih ro-parske vojne s težkimi neuspehi. — Sei generalnega štaba.

Italijanski napad na Zugno Torto in Asolone. Iz vojaškega raz-motriranja 24. maja: Italijani so hoteli vstop v četrto vojno leto praznovati z vojaškim uspehom, ki so ga hoteli porabiti v osveženje razpoloženja, katero je visoki pritisek strahu pred velikimi dogodki jako potlačil. Za objekt svojih slavenopolnih po-ročil o zmagi so si zbrali Zugno Torto, mo-gočno pozicijo, katero so bile zajuršale četa generala Dankla z močnim naskokom leta 1916. začetkom naše ofenzive. Italijani so postavili za včerajšnje svoje podjetje čet, močnih eno infanterijsko divizijo, katerim so pripravljali pot večurni bobnajoči ogenj na naše pozicije, daljnji zaporni ogenj in plini. Z najtežjimi izkuzami se je izjalovil dvakrat ponovljen napad. Tudi na hribu Asolonu, kjer so bili že svoj čas fran-coški polki generala Fayella kravabo pora-ženi, Italijani včeraj niso prodrli. Tudi tu-ka se je razbil sunek njihovih mas ob trdni obrambi braniteljev. S podjetji proti Zugni Torti in hribu Asolonu zasleduje Ita-lijan tudi namen, da bi se polastil te si-ne, taktično važne pozicije in ojačanje svoje defenzive. Naraslo delovanje v pričakova-nju našega napada služi tudi v dviganje morale pri četah, ki od težkega živčnega udarca, ki ga je kraljevska armada jeseni lanskega leta utrpela, še niso popolnoma okrevale. Velika napaka pa bi bila, sklepati iz posameznih dogodkov, da sovražnika ni smatrati več za polno močnega. Italijanski armadno vodstvo je v pretekli letni polo-vici popravilo vso škodo in spravilo ar-mado zopet do visoke bojne vrednosti. Zlasti Italijanska artiljerija se je pokazala pri zadnjih bojih zopet na stari višini, na kateri smo jo videli v težkih soških bitkah. Glede bojne vrednosti je Italijanska ar-mada najbrže le malo za francosko.

ITALIJSKO URADNO POROČILO.

23. maja. Na gorski fronti navadno delovanje obeh artiljerij in naših izvidnih oddelkov ni dalo povoda za nikak vnejši dogodek. Sovražni oddelki so bili v Vallar-ski pognani v beg. Na južnih pobočjih Sassa Rosso je bilo živahno obstreljevanje z ročnimi granatami. Vzdržljive se je artilje-rijski boj od časa do časa ojačeval. Sovra-žni napad na mostišče Capo Sile je bil za-vrjen. V Cavi Zucherini je eden naših od-delkov pognal v beg sovražno izpostavlje-no stražo in uničil njeno obrambo. Italijan-ski in zavezniški letalci so zbili tri sovra-žne aparate in so prisilili dve drugi, da sta pristali. Obstreljevali so uspešno letališče v Motti di Livenza, kakor tudi korakaže-čete in spremljevalne voje na asijski viso-ki planoti. Major Baracha je dosegel svojo 32. zračno zmago.

TORPEDIRANJE LADJE »WIEN«.

Dunaj, 24. maja. (Koresp. urad.) V odgovoru na vprašanje o torpediranju ladje »Wien«, navaja domobranski ministe-r: Ladja »Wien« je bila v noči 9. na 10. de-cembra lani žrtve nenadnega podjetja. So-vražnemu motornemu člunu modernega, tudi pri največji hitrosti brez ropota voze-čega tipa, se je posrečilo vsled meglenega vremena, da se je približal neopaženo do vhodov novega tržaškega trgovskega pristanjšča, zavarovanega z zapornimi napra-vami. Na ladjah v Milskem zalivu je bila po predpisih aktivirana poostrena stražna služba. Mornariške oblasti tržaške postaje so za varstvo dovolov v novo pristanišče postavile straže. Samo pri prevozu med lomilci valov, kateri prevoz pa je bil tudi zaprt z zapornimi sredstvi, ni bilo nekaj časa nobene straže, ker je mornariška lo-kalna oblast to prezrla. Kako da se je so-vražniku posrečilo najti baš edino neza-straženo mesto, še ni pojasnjeno. Blížnja malih sovražnih motornih člunov na lan-cirsko distanco stražni organi klub naj-strožjemu opazovanju niso opazili, kar je vsekakor umljivo, ker so bile vidne raz-me-re (noč in megla) tako neugodne, da straže na ladjah niso moge videti niti last-nih velikih ladij. Da bi bila razven ladje »Wien« zadeta še kaka druga ladja s tor-pe-dom, ni resnično. Organi, ki so krivi iz-gube ladje »Wien«, so bili pozvani na od-govor. Očitane, da naše ladje tleče v pristanjških in nič ne delujejo, ne more za-deti pretežne večine naših jednot, kajti križar-ice, torpedne flotilje, letalski in podmorski člani delujejo do skrajne napetosti. Jedno-tne bojne flote se od početka vojne vozijo samo v določene svrhe. Naglašati pa mo-ramo, da mora bojna flota oditi iz pristan-jšča samo takrat, ako gre za to, da bi se enake sovražne enote postavile v blížino našega obrežja. Tekom zadnjih vojnih let ni bilo povoda za to.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

22. maja. Makedonska fron-ta. Zapadno od Ohridskega jezera smo z ognjem prepodili francoske stotnije, ki so se skušale približati našim stra-žam južno od vasi Homeš. Med Ohrid-skim in Prespanskim jezerom je bilo obojestransko streljanje živahno. Naše napadalec čete so vdrle v sovražne po-zicije zapadno od Prespanskega jezera ter vjele nekaj Francozov. Severno od Bitolia v loku Črne južno od Nume in pri Dojrana včasih ojačeno obojestransko artiljerijsko delovanje. Južno od Dojrana smo razneli močno angleško

četo. V okolici Bitolia so nemški letalci zbili tri sovražne aparate, ki so padli na tla pred našimi pozicijami ter jih je naš artiljerijski ogenj uničil.

Dogodki na zapadu.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berolin, 24. maja. (Kor. urad.) Zapadno bojišče. Položaj je nezpre-menjen. V pokrajini ob Kemmelu, na obeh strah Lyse in Scarpe, južno od Somme ter med Moreuilom in Montdidierom je artiljerijsko delovanje zvečer oživel in je bilo tudi ponoči živahno. Infanterijsko delovanje se je omeilo na izvidne boje. Lastna podvzetja jugo-zapadno od Bucqua in ob Oisi so nam prinesla vjete. — v. Ludendorff.

Lugano, 24. maja. Ententni listi se na vso moč trudijo, da bi pomirili javnost glede tajinstvenih vzrokov zakasnele ofen-zive nemških čet. »Corriere della sera« pravi, da so priprave Nemcev za novi su-nek že popolnoma končane. Berolin, 24. maja. (Koresp. ur.) Brez-obzirno nadaljevanje obstreljevanja Laona s strani Francozov je dne 22. maja zopet hudo zadelo nedolžno civilno prebivalstvo. Več prebivalcev je bilo ubitih ali ranjenih. Težko smo obstreljevali iznova Hazee-bronk, Morbecque, Izbergue, Villers in premogovnik pri Moeuxu. V strojnici v Grenayu je prišlo do številnih težkih eks-plozij. V noči na 22. maja smo razstrelili z bombami velike sovražne municijske za-loge 8 km severo - zapadno od Abbeville. V Lebourgetu smo zažgali 10 dolgih lese-nih skladišč. Eksplozije so trajale delj časa.

Novi nemški orjaški topovi.

Lipsko, 23. maja. »Temps« poroča, da so Nemci pripravili zopet dva orjaška topa, ter je računati v kratkem zopet s hujšim obstreljevanjem Pariza.

Potopljena nemška vojna ladja.

London, 23. maja. Med zračnimi na-padi severno od Bombinga v sosedstvu Zeebrugga so naša letala potopila neki nemški rušilec.

Razširjenje vojaške dolžnosti v Ameriki.

Washington, 23. maja. (Koresp. urad.) Predsednik Wilson je odobril zakonski na-črt, ki določa, da se morajo vpisati v voj-no službo vsi mladi ljudje, ki so dosegli po 5. juniju 1917 21. leto.

Washington, 23. maja. (Koresp. urad.) Ameriški tajnik za vojno Baker je zahteval naknadni kredit 1.500.000 dolarjev za artiljerijo in artiljerijsko municijo tekoni prihodnjega leta.

Berolin, 23. maja. »Norddeutsche All-gemeine Zeitung« poroča, da se potrjuje vest, da je Nikaragua proglasila vojno stanje z Nemčijo in Avstro - Ogrsko.

Washington, 23. maja. Oblasti v Ze-dinjenih državah so razglasile, da morajo vsi moški med 18. in 50. letom imeti kak-šen posel, ki je državi v korist. Na noben način se ne bo nikdo oprostil te dolžnosti.

Norveška proti nemškim podmorskim čolnom.

Kristijanija, 23. maja. (Koresp. urad.) V današnji seji stortinga je vprašal vodja desnice, kaj je s potopitvami norveških ri-biških ladij v Severnem ledenem morju. Zunanji minister je odgovoril, da se je ta-koj, ko je dobil prvo poročilo, obrnil do nemškega poslanika in vprašal, zakaj se je to zgodilo. Poslanik ga je opozoril nato, da so te vode še vedno vojno območje. Na pripombo ministra, da so se obstreljevali tudi rešilni čolni, je poslanik odgovoril, da o tem ničesar ne ve, ne more pa tega za-nikati. Obiljubl je, da bo brzojavil v Ber-lin, da če mogoče doseže ustavitve takega obstreljevanja. Poslanik je zaprosil, da se mu naj izroče čim prej prepisi protokolov pomorskih oblasti.

Angleško delavstvo proti mirovnim pogajanjem.

London, 23. maja. (Kor. urad.) Zbo-rovanje rudarskega sveta v North Umber-landu se je dne 22. maja zaključilo. Pred-log pacifične skupine, ki zahteva od vlade, da naj prične s inicijativo za pogaja-nje, je bil preklcan, ker so predlagatelji smatrali sedanji čas za tak predlog za neustrešen.

Blackepool, 23. maja. (Kor. urad.) Kongres narodne unije je danes z veliko večino odklonil resolucijo, ki pravi, da se nadaljuje vojna samo iz materialnih in kapitalističnih vzrokov ter da morajo de-lavci odpovedati vladi svojo pomoč.

Rusko - ukrajinska po-gajanja.

Kijev, 23. maja. (K. u.) Rusko-ukrajn. mirovna pogajanja se prično šele v nekaj dneh. Delegaciji sta zbrani v Kijevu. Pred-sednik je socialista Rakovskij. Delegacija obstoja iz 47 članov. Nemški zastopnik je sprejel odpisovalno provizorične vlade donskih kozakov. Državni kontrolor Stana-zijev ima nalogo, da izdela načrt ukrajn-ske banke.

Moskva, 22. maja. (Kor. ur.) Hetman Ukrajine general Skoropadski je sovjetu ljudskih komisarjev naročil naznaniti, da je pripravljen pričeti s pogajanja in razgovori glede mirovnih pogajanj v Kijevu, ki naj se v najkrajšem času prično.

Ukrajinska izvozna pre-poved v Romunijo.

Kijev, 23. maja. Kijevski listi poro-čajo, da sta izdala ukrajinski ministri pred-sednik Lisogub in trgovski minister Gutnik odredbo, ki brezpogojno prepove-duje vsak izvoz blaga na Romunsko in v Besarabijo. Izvozna prepoved se uteme-ljuje s tem, da je bila Besarabija od Ro-munije anektirana in je za dosedaj poli-tični in gospodarski odnosaji med Romu-nijo in Ukraino niso obnovili.

Angleži v Perziji.

Dunaj, 24. maja. Angleži se polasčajo v Perziji ruskega interesnega območja. Ko so Rusi po določilih brest - litovskega miru zapustili Perzijo, so Angleži tam vkorakali ter skušajo pridobiti deželo za sebe potom posebne domače žandarmerije, potom svojih političnih agentov in s pomočjo velike in dobro dotirane propagande. Močne an-gleske čete z artiljerijo so nastopile v Sel-stanu ob afganski meji. Glavni agent An-glezov je znani dolgoletni angleški propa-gandist v srednji Aziji polkovnik Sykes. Angleži skušajo stopiti v stike z ruskimi boljševiki ter podpirajo v to svrhu boljševiško akcijo v Bakuju, središču petrolejske industrije. Angleški cilj je, da bi se usta-lili ob Kaspiškem morju.

Politične vesti.

== Napredno politično in Izobra-ževalno društvo za Kolizejski okraj v Ljubljani priredi v nedeljo dne 26. t. m. ob 10. uri dopoldne, v gostilni pri Novem svetu (Prešernova soba, Mar. Ter. cesta št. 14 svoj redni občni zbor. Dnevni red: poročilo predsednika, po-ročilo tajnika, poročilo blagajnika, po-ročilo rač. preglednika, volitev odbora, raznoter. Ker se nahajamo v važni demokratični dobi in ker je udeležba vsakega člana in somišljenika kolizej-skega okraja nujno potrebna, posebno z ozirom na ustanovitev Jugoslovanske demokratske stranke, se prošijo vsi somišljeniki, da se obnega zboru prav zanesljivo udeležijo ter pripeljejo tudi druge somišljenike s seboj!

== Belokranjski tabor se vrši v ne-deljo dne 9. junija 1918 ob 3. popoldne v Metliki na vrtu gosp. Hraniloviča. — Na taboru govore državni poslanci: na-čelnik Jugoslovanskega kluba dr. Anton Korošec, dr. Vladimir Ravnihar in prof. Evgen Jarc ter narodni zastop-nik in načelnik grada Karlovca Gustav Modrušan. — Pridite vsi na prvi Belokranjski tabor!

== Shod v Družmiru pri Šošanju. Za shod se vršijo velike priprave. Dne 30. t. m. se snidejo Slovenci od blizu in daleč vsi v Družmiru. Shod ima tem večji pomen, ker se vrši v narodnoogro-ženih krajih. Povabljeni so poslanci dr. Korošec, dr. Verstovšek, dr. Lovro Pogačnik, Jarc, Roškar in Pišek. Vsi Jugoslovanci na shod, da slavimo obletnico deklaracije in poka-žemo vladi, da brez strahu gledamo v bodočnost Jugoslovancev.

== Dr. Korošec v Trstu. »Edinost« poroča, da pride povodom praznovanja obletnice majniške deklaracije v Trst predsednik Jugoslovanskega kluba dr. Anton Korošec, ki se udeležijo ljudske slavnosti pri Sv. Ivanu.

== Gospod Seidler se posvetuje. Z Dunaja poroča 24. maja: Ministrski predsednik se je danes popoldne posve-toval z voditeljem krščanskih social-cev prelatom Hauserjem o obnovitvi parlamentarnega dela ter o notranje-političnem položaju. Vitez Seidler konfe-rica z Wolfom, Hauserjem, Waldner-jem in pri tem neprestano zatruje, da stoji slej ko prej na stališču, da je treba obnoviti parlament...

== Boj gosp. Seidlerja in Nemcev proti jugoslovanski deklaraciji. Vlada je sedaj izdala svojo tajno okrožnico, ki vsebuje navodila za politične oblasti, ka-ko naj postopajo, da čim najbolj zatrejo jugoslovansko gibanje. Navodilo je izde-lano v obliki okrožnice notranjega mi-nistra na deželne oblasti in vsebuje osobito instrukcije, kako pritiskati na uradništvo in duhovništvo, oziroma ka-ko ga postrašiti. Nemški listi poročajo, da je premeštev nadzornika Vrečka iz Maribora v Inomest že prvi udarec vla-de v boju proti jugoslovanskim nara-dnim stremljenjem. Značilno je, da so se sinoči od izvestne strani širile v Ljub-ljani govorice, da ima policija že zopet sestavljeno črno listo politično »neza-nesljivih oseb, ki da jih bodo zopet pre-ganjali po starih žalostnih metodah...

== General, ministrski predsednik? Berolinska »Deutsche Tageszeitung« pi-še povodom praških dogodkov, da je Avstriji treba energičnega generala za ministrskega predsednika.

== Nemška denarna organizacija v Primorju. Pred časom že smo poročali, da si hoče »Allgemeine Verkehrs-bank« ustanoviti v Trstu filijalko. Dne 21. t. m. se je vršil na Dunaju pod pre-dsedvom Alfreda Skeneja izredni občni zbor tega zavoda, na katerem so spre-jeli predlog o ustanovitvi filijalke v Tr-stu, vsled česar se izpremeni statut za-voda v toliko, da se sprejme vanj ime banke tudi v italijanskem jeziku.

== Trst. Meseca maja 1915 se je avstrijska vlada in z njo nemška trudila z vso silo, da bi pregovorila Italijo, naj ostane nevtralna. Ponujala je avstrijska vlada poleg drugega Italiji tudi Trst. Ponujala je namreč avtonomijo in zasig-uranje italijanskega vseučilišča v Tr-stu. To se pravi: Italija bi gospodovala v Primorju pravzaprav več nego Av-strija. Saj je avstrijska vlada naravnost trepetala ob vsakem svojem ukrepu za Primorje, češ, kaj porečejo v Rimu. In ako je slučajno po nepravdnosti storila kaj, kar ni bilo irredentistom po volji, je to odmevalo hitro v Rimu in sledila je korektura ali preklci. Tako malo je bil vreden Trst za Avstrijo pred tremi leti, da so hotili njeni nemški državniški iz-ročiti bodočnost nekrovo Italiji. Samo ne-vtralna naj bi bila ostala. Nemci v Av-striji niso pomorski narod, v notranjosti države žive in tam se morejo uspešno udeleževati. To je naravno. Sedaj pa hočejo zaruniti svoje naravno dejstvo-valno torišče in se polastiti Trsta in morja. Italijanom bi bili privoščili Trst in klanjali bi se jim za vsako trgovsko pripustitev k morju, ki je potrebna za notranjost, ali Slovonom, ki so pomor-ski narod, pa ne privoščijo Trsta in morja. Staro sovražstvo do Slovanov je

*) Praška univerza, najstarejša v Ev-ro-pi, je bila ustanovljena od Karla IV. leta 1348. Bila je latinska, kot vsa tedanja ve-da. Pozneje za cesarja Jožefa je postala nemška. L. 1882. je bila razdeljena v češko in nemško.

v Nemcih še gorko in to jim narekuje ob podpihovanju s strani vlade preprečitev slovenskih naravnih pomorskih težnj. Zato hočejo s svojih planin stopiti k morju in pregnati od tam domačina, Slovana. Nikdar ni znala nobena avstrijska vlada ceniti prav važnosti tržaškega pristanišča in Jadranskega morja, ker se je vsaka preveč izgubljala v narodnostnih sporih. Pred tremi leti naj bi bil Trst takorekoč odpadel od države, letos pa Trst in morje veljata za izveščevalno bodočnost te države, ali samo s pomočjo planinskih Nemcev. Nikdar ni bilo nič resnega pri vladah tega ali onega kabinetskega imena glede Trsta, to, kar uganjajo ta tri leta s Trstom, to izpreminjanje nazorov o njem, to pa je naravnost frivolna igra z usodo Trsta. Bodočnost Trsta, močnega in prava, je samo v jugoslovanskem razmahu. Ob naslonitvi na primorski jugoslovanski narod bo mogla Avstrija uživati dobre sadove svojega stika z Adrijom. Kakor hitro pa ima druge namene in hoče pred vsem Primorac odstraniti od pomorjevanja, se nahaja na krivih potih, ki vodijo v pogubo.

== Tagespost brani vojnokreditni zavod. Kar »Tagespost« brani, to prav gotovo nam ni koristno. V sredo je branila vojnokreditni zavod, ki ima svoj sedež v Celovcu, namesto da bi ga imel v Trstu. V Celovcu samo zaradi tega, da more ostati zavod pod neskaljenim nemškim vplivom. Iz tega namena je bil postavljen zavod v Celovec. To je ugotovljeno, proti temu ni ugovora. »Tagespost« brblja neotesano o hujškarjih proti vojnokreditnemu zavodu. Ne gre za hujškarje, gre za obrambo. Naše besede so obrambna sredstva proti nemški vojnokreditni ofenzivi. Dne 4. aprila t. l. v št. 76 smo povedali to-le: »Kako ima služiti vojnokreditni zavod nemškim svrham v Primorju, to je razlagal te dni po Celovcu poslanec Dobernig, rekoč, da se je postavil v zavodu princip, da se da Slovencem le malo kredit, da se kredit iz omeje kar mogoče, da se jih takorekoč izključi iz zavodove obnovljene akcije, nasproti temu pa se ima gledati na to, da se že prihodnje mesece nakupi kolikor mogoče slovenske zemlje na Goriškem.« Tako je govoril Dobernig (imamo priče za to!) in njegove trditve še niso dementirane. Ako pa Dobernig tako govori, smo si na jasnem, kako nevarna institucija za Slovence je vojnokreditni zavod, dokler bo gospodoval v njem nemški princip.

== Dunajske izmišljotine. Dunajski »Uhr Blatt« ve povedati, da je bil v Pragi dogovorjen program za bodočo vseslovansko propagando v Galiciji in na jugu monarhije. Posebno da je treba povdariti, da se dr. Korošec, voditelj protiaustrijske politike med Slovenci praških manifestacij ni udeležil. Seveda je to storil bolj iz diplomatskih, nego iz načelnih razlogov. Ne varamo se, pravi dunajski gošljac, ako smatramo, da se je dal dr. Korošec v Pragi zastopati po drju Tavčarju in njegovih tovariših.

== Grof Mih. Karolyi proti poglavitni zvezi z Nemčijo. V Jagru (Eger), stolica Heves na Ogrskem, kandidira Karolyijeva stranka dr. Janosa Vassa, odstopivšega velikega župana. Ob tej priliki je v okraju govoril grof Mihail Karolyi, katerega govor je večidel za trla ogrska cenzura. Grof Karolyi je izjavil odkrito, da se on in njegova stranka bore za popolno neodvisnost. »Zahtevamo samostojno Ogrsko, neodvisno armado, posebno carinsko ozemlje, z eno besedo: finančno, vojaško in gospodarsko samostojnost. Predpogoj za to je demokracija, torej tudi splošna, enaka, tajna volilna pravica. Vsak narod je močan samo takrat, ako je krepek mali mož.« Ko je govoril o nasprotju v ideologiji med 48niki in 67niki, je nadaljeval: »Sedaj, ko upamo, da dosežemo samostojnost Poljske, naj bi je Ogrska ne dobila? Rad vidim neodvisnost vsakogar, pa mi je vendar važnejša samostojnost Ogrske nego ona Poljske ali Ukrajine. Zato pa protestiramo proti vsaki poglavitni zvezi z Nemčijo, ker vem le predobro, da, ako je ta skupnost z Avstrijo ovira naši neodvisnosti in samostojnosti, bi bila politična, gospodarska in vojaška strnitev, ki jo nameravamo, še dvakratna ovira. To je resnica, vse drugo pa je laž. Doslej smo imeli fronte s strelskimi jarki, sedaj naj dobimo krušno fronto ali skupno prehranjevalno ozemlje.« O zasledovanju, ki so mu izpostavljeni ogrski publicisti, je rekel Karolyi: »Beseda »defaitisti« pomeni, da želimo poraza. Pa nismo »defaitisti« mi nego tisti, ki bi radi vlekli vojno v nedogled, ki bi radi anektirali, ki ne žele mira, nego vojno in ki žele sistemiziranja militarizma. Demokracija in nacionalna ideja sta med seboj v najožji zvezi. Kdor je demokrat, želi miru, kdor hoče miru, hoče demokracijo, kdor želi mir in demokracijo, želi zmage nacionalni misli.«

== Lepo darilo za Südmarko. Schulverein in podobne nemške osvobodilne organizacije. Kakor poročajo nemški listi je daroval cesar Viljem društvu za nemštvo v inozemstvu 200.000 mark. To društvo podpira predvsem nemška pomembna družba na Avstrijskem.

== Izgredi v Igoistadu. Dne 22. maja je prišlo v Igoistadu do velikih izgredov. Uradno poročilo pravi, da je nekje nastal požar in da je policija med tam zbrano množico aretirala nekega vojaka dezertarja. Vojaka so odpeljali na rotovž, kjer je neki na živcu bolni človek začel kričati tako, da se je zbral precej ljudstva. Prišlo je do razburljivih prizorov, a končno so ljudi razgnali. Poizvedbe so baje dognale, da dogodki niso imeli splošno političnega značaja, niti strankarskega, niti gospodarskega vzroka, marveč da so izgrede povzročile samo mladostne osebe. Pozne-

je je prišlo zopet do zbiranja ljudstva ter so ljudje vdrli v rotovž, kjer je v parteru izbruhnil požar. Mnogo aktiv magistrata je uničenih. Vse velike množice ni mogla požarna bramba pravočasno nastopiti. Posredovalo je vojaštvo, ki je ljudstvo razgnalo, pri čemur je prišlo v sosednih ulicah do poškodbe tuje lastnine na oknih in prodajalnah.

== Tretja obletnica italijanske vojne. V Mansion-House v Londonu je imel pri banketu lord Cecil 23. t. m. govor, v katerem se je spominjal tretje obletnice italijanske vojne, povdarjaje, da so vojni dogodki poživali staro prijateljstvo med Anglijo in Italijo. Italija je trpela več kot vsi drugi zavezniki, težko preizkušnja je prestala, italijanski odpor pri Pavi pa spada med največje vojne operacije. Reid je omenjal tudi pogumni italijanski raid proti Palju. Italija stoji na čelu, da nobena narodna eksistenca ne sme temeljiti na podjarmljenju drugih narodnosti, in je torej sporazumna z drugimi zavezniki. Nemci pa hočejo še nadalje usuzenje avstrijskih narodnosti. Italijanski poslanik je povdarjal prijateljstvo med obema državama. K proslavi tretje obletnice v Italiji je prišel tudi angleški prestolonaslednik in francoski kolonijalni minister Simon. Berolinski listi izvajajo, da Italija trepeta ob tretji obletnici pred grozečo avstrijsko ofenzivo, da se od ambicioznih italijanskih načrtov ni uresničiti niti eden, vendar pa je Italija vdaja še novim iluzijam; povdarjajo tudi, da nova zveza med Avstrijo in Nemčijo bo imela najtežje posledice za Italijo. Italijanski kralj je poslal predsedniku Wilsonu brzojavko, v kateri povdarja, da se Amerikanci in Italijani skupno bote na francoskem bojišču, kar naj služi za dobro napoved vedno ožjega bodočega skupnega delovanja obeh držav na polju meščanskega napredka.

== Italijanski nazori. Angleška »Quarterly Review« objavlja članek italijanskega profesorja Salveninija, ki pravi med drugim: Ako avstro-ogrski monarhiji izgubi Galicijo, Sedmo-graško, Bosno, Dalmacijo in Trient, ostane še vedno veldržava in njeno po pretežni večini nemško in madžarsko prebivalstvo bi še bolj se naslanjalo na Nemčijo ter bi neprestano ogrožalo Italijo in Jugoslovane. Toda ako monarhija izgubi tudi hrvatske zemlje do Semmeringa in površi še Češko, postane kontinentalna država, od katere bi se tudi Ogrska rada odcepila, če se ji na vzhodu zagotovijo dobre trgovinske zveze. Razrešitev problema velike jugoslovanske države je življensko vprašanje za Anglijo, ki le na ta način more preprečiti nemško prodiranje proti vzhodu. To bi pomenjalo tudi konečno ureditev rimskega vprašanja. Katoliška hierarhija uživa danes le še v Avstro-Ogrski prav srednjeveške pravice. Cerkev je v rokah Habsburžanov prav močno politično sredstvo. Glavni steber avstrijskega klerikalizma pa sta slovenski in hrvaški kmet. Ako se Hrvači in Slovenci priklonijo Srbiji, potem bo njihov vpliv ublažil pravoslavno duhovništvo tako dolgo, dokler napredek ne zlomi moči enih in drugih. Kar se tiče Reke, predlaga prof. Salvenini, da naj postane Reka med Jugoslovani taka republika, kakršna je San Marino v Italiji in Italija naj zagotovi njeno ustavo.

== Italijansko ministrstvo za prehrano. Iz Rima razglajajo uradno: Za vojo dobo in za eno leto po priobčenju mirovnega sklepa se ustanovi za aprovizacijo in porabo živil lastno ministrstvo. Za ministra se imenuje dosedanj generalni komisar za prehrano Crespi.

== O rešitvi poljskega vprašanja. Ravnatelj poljskega državnega departementa princ Jnnuš Radziwill se je izrazil namram zastopniku Wolffovega urada glede članka urednika berlinskega »Tagblatt« Erika Dombrowskega, ki pravi, da bodo prišli vodilni poljski ministri že te dni v Berlin, da državnemu departementu o tem ni nič znanega. Njegovo stališče je, da je smatrati nedotakljivost kongresne Poljske kot podlago za vsako rešitev poljskega vprašanja. Tudi je nepravilno, če pravi članek Dombrowskega, da je smatrati priklonitev etnografsko-poljskih pokrajin vzhodno od črte Bug-Narev kot kompenzacijo za druge pokrajine. Kar se tiče beloruskega vprašanja, je izjavil, da ima Poljska tam dalekosežne gospodarske in kulturne interese ter vsled tega z veliko vneto pozdravlja gibanje za neodvisnost, ki ima za namen ožjo priklonitev zapadno evropskim kulturnim narodom. Dombrowski je namreč trdil v svojem članku, da poljski politiki žele naslonitev na Nemčijo. O kaki avstro-poljski rešitvi noče nikdo ničesar vedeti, ker bi morala Poljska odstopiti nekaj dežele Nemčiji. V tem slučaju bi se morala Poljska pač odpovedati Galiciji, dobila bi pa gotovo nekaj teritorialnih odškodnin pri Bialistoku in Grodnu. Treba je tudi zavarovanja proti Rusiji v obliki avtonomne bele Rusije z naravno mejo na vzhodu, ki bi jo tvorila Dvina in Dnieper. Ta nova država bi mogla stopiti pod varstvo Nemčije ali pod skupno nemško-poljsko varstvo. Glavno mesto bele Rusije bi bilo Minsk ter bi se mogla dežela proglasiti tudi kot poljsko interesno območje, ker je tam nekako 30% veselestva v poljskih rokah. Tudi gotovi krogi v Nemčiji so popolnoma istega mnenja. Poljakov ne marajo imeti za svoje sovražnike ter so mnenja, da je mogoča politika obeh narodov držav samo, če se prveže Poljska Nemčiji s trdno prijateljsko in gospodarsko zvezo. Temu nasproti je vodja napredne stranke Aleksander Rosset izjavil, da ne gre Poljakom vsiliti pod pritiskom vojnih razmer bodoče usode. Poljski ne gre vsiliti regentskega sveta ali kralja, še manj pa zveze z gotovimi državami. Šele splošni mirovni

kongres, ko ne bodo več vladale vojne razmere in ko ne bodo odločilne imperijalistične ideje ter se bodo spravili človeški interesi med seboj v sklad, bo prinesel rešitev poljskega vprašanja. Poljska bo takrat prosta vseh spon odločala sama o svoji usodi.

== Zalostno pismo iz Petrograda. »Odeski Listok« prinaša sledeče zalostno pismo svojega sodruka iz Petrograda: »Ako to pismo uide vsem zaprekan, preiskavam, napadom in tatvinam ter netočnostim na pošti in na železnici, ne boste verjeli, vi srečni Odesitje, kako se godi nam nesrečnim Petrograjcem. Mesto je v rokah rdeče garde, pred katere ni nihče varen svojega življenja. Ropi, napadi in tatvine, ki jih prireja rdeča garda, so na dneve muredu in neredu se zgodi, da koga slečejo do gola in ga potem za zabavo vržejo v Fontano ali v Nevo. Odkar so glavari boljševizma odšli v Moskvo, je postalo tu življenje znošnejše, ni več takih nasilij in anarhije in posebno ne tistih ograbnih stikarij po protirevolucionarjih. Vendar se kljub temu ne smeš pokazati zvečer po 7. uri na ulici, ako hočeš učkati zdrav zarjo jutranjega dne. Najslabše se godi »buržujem«. Popolnoma so uničeni in silno stradajo. Na Nevskem prospektu ne vidiš več dečkov, ki prodajajo časnike, ta posel so že davno prevzeli generali, državni svetniki in druge ekscelence. Sneg kidajo po ulicah oficirji, ki jih je kdo najel za 2 rublja na uro, da niemu ni treba prezebat, kajti dolžnost dela se pri nas strogo prakticira. Aprovizacija mesta je skrajno slaba. Sladkorja se dobi na izkaznico po 1 funt na mesec, kruha 3/4 funta na dan, konjskega mesa pol funta na teden, riža 1 funt na teden, olja četrt funta, smetane, masla in mleka, samo na otroške izkaznice po pol funta na teden. Draginja je naravnost neznošna. Ržena moka stane 8 rubljev funt, prinašajo jo kmetje in vojaki skrivaj v mesto, kozarec mleka 1 rubelj, kokoš se ceni na 200 rubljev, gos pa na 400. Glavna naša hrana je krompirjeva moka, na tudi ta gre že h koncu. Tiho silno divja med izstradanim prebivalstvom.

Z Goriškega.

22. maja 1918.

Čoriške Binkošti. Stara navada, središči ob velikih praznikih z možnarji, je zopet oživela na Goriškem. Možnarji so sicer odpadli, kdo bi se na tudi posluževal tako zastarelih predmetov, ko imamo na razpolago moderne priprave in razstreliva, proti katerim je naveden smodnik pravi smrkovec. Ročne granate vseh vrst in vseh oblik avstrijskega, italijanskega, francoskega in angleškega izvora, granate, mine, bombe, patrona, vse imamo v zalogi. Na binkoštno nedeljo je šla taka zaloga v zrak na koncu Soltana, katerega bi bilo kmalu konec. Mnogo ga ni moglo poškodovati, ker je že itak poškodovan, šipe so pa vse ponokale ne morda vsled zračnega pritiska, pač pa vsled tega, ker so šipe »Ersatz«, nič vredne, nadomestilo, ki mu škoduje vsaka sapica. V ponedeljek je pa šla na Ročah v pionirski vojašnici tik Standreža zaloga puškega streliva v zrak, oziroma je hodila v zrak, ker so izale eksplodirale cele tri ure. Pihal je slučajno ugoden veter, da bi pihal od nasprotni strani, se bi vnela zaloga min. Iz Standreža je zbežalo vse ljudstvo ne redi strahu, pač pa radi užitka: gledati te prizor iz daljave. In od Sovodnih sem se je nudil opazovalcu zares diven prizor. Oko je uživalo, uho je uživalo in celo nos je užival. Informalci smo se po vzrokih te nenadne praznične proslavice. Reklo se nam je (v koliko odzvarja informacija resnici, nismo še mogli dognati), da stoji za vsemi temi eksplozivnimi obnovami goriške dežele. Vse, kar stoji, hočejo popolnoma porušiti in komaj potem na novo sezidati. Kmalu bodo na ta način izginile naše okolišanske vasi z zemlje, zemljišča goriškega okraja bo po belhen, kakor da bi za pobelil cenzor z rdečim gvinčnikom, vasi boš zaman iskal okrog, našel jih boš komaj po daljšem opazovanju v zreku, kamor so šle in hodile Standrež in Soltan med letali. Edino na ta način lahko odpravimo spakendranje naših krajev: Soltana, St. Andrea, Merna, Ranziano, Jamiano, Osegljano, Schönpass izginejo z zemlje in z zemljevidi, mi pa pričemo, kar nas namerava še ostane, zidati na novo Soltan, Standrež, Miren, Renče, Jamlje, Ozeljan in Šempas. Goriška je izvzeta. Priprava je k zemlji, za kar se imamo zahvaliti edino le Nemcem, ki so si izbrali to mesto za podlago stebra svojega mostu do Adrije.

Konec mizerije na Goriškem. Urad za ljudsko prehrano je zaukazal ustanovitev ukrajinske gospodarske urada in sveta. Reševala bodeta vsa vprašanja, tilkaloča se aprovizacije okraja. Enake gospodarske urade in svete mora ustanoviti tudi vsaka občina. Aprovizacijske komisije so se slabo izkazale. Ljudstvo je bilo kljub temu lačno. To so počasi dognale tudi višje oblasti. Zavedale so se resnega trenutka, da se mora pomagati ljudstvu in res! Takoj so odpravile aprovizacijske komisije in ustanovile mesto njih posebne gospodarske urade in svete. Pozdravljamo ta načrt prav odkritosrečno, svetujemo pa uradu za ljudsko prehrano, naj ne vpoštevata nekaterih zavidežev in malkontentov, kakoršne ustvarja vsaka zemljana ideja, ki mečijo, da bi bilo bolje, če bi dobile aprovizacijske komisije več moke in več masti. Takim ljudem je želedec — bog, proza njihovo mišljenje in nimajo prav nobenega poetičnega poleta niti smisla za obnovitvene ideje. Taki ljudje so pa tudi skrajno nezanesljivi, ker se puste podkupiti z vrečo moke, s slanino, z barako in begunsko obleko. Zato pa taki elementi nikakor ne smejo sodelovati pri obnovi Goriške.

V Gorici se pripelje iz Linca v par dneh 500 mladih prašičkov. Blakoma se je razširila ta vest po mestu. Ne-

kateri so jim šli celo do Linca nasproti. Nobene tajnosti ne izdamo, ako povemo, kako predpriprave se vrše po Gorici. Vse hoče mlade prašičke kar najbolje slovesno sprejeti. Slavnostni govornik je že določen in išče povsod okrog Knigzejevo knjigo: »Umgang mit Schweinen«. Pevski zbor se uri in vadi vsak večer, drugega tenorja so posodile Renče, basar drugega pa Ajdovščina. Skoda, da odpade baklada, ker ni sveč. Namerava se pa pribiti na palice karte za sveče in za petroleje, kar bo tudi dobro. Za godbo bodo skrbeli novodošli sami. Kdor se je bil vpisal, da sprejme proti plačilu takega gosta na stanovanje in hrano, je že pripravil najlepšo sobo in se sam z družino umaknil v kuhinjo. Kmetje na Ajševci in po Grčevini prepušče svoje lastne barake novim gostom in bodo spali na prostem. Ob nedeljah bodo postavljeni prešički obhodu na ogled. Kdor se izkaže s karto za mast in plača posebnost vstopnino, si lahko ogleda prešička. Za dvakratno takso približa lahko svoji kos polente na distanco petih centimetrov prešičku in za trikratno takso se lahko dotakne lastnoročno prešička. Tako se je predvojna svinja tekem vojne povzdignila do občega spoštovanja. Če pa pride v Gorico isti dan tudi 350 od deželnega odbora naročenih koz, potem bo veselje meščanom nepopisno in Goriška postane naenkrat deveta dežela, kar odzvarja stotniški šarži.

Goriško deželo preplavljajo z raznimi okrožnicami vse oblasti. Danes dobe orožniki naročilo, naj popišejo hišene, polja in skrbje, da pride vsaka hiša, vsaka njiva pod a, b, c ali d. Poročilo, izgotovljeno z znano orožniško točnostjo in kaligrafijo, še ni dobro na pošti, že dobi županstvo vprašalno polo. Etanpo novelistice, deželni odbor, obnovitveni urad, okrajno glavarstvo, vsi enako radovedni in vsi novprašujejo po številu konj, goveje živine, prešičev, perutnine, čebel itd. Naznanično število seveda ni vedno enako. Ujetniki se ne zadovolje samo s perutnino, njihov želedec zakopni tupa tudi po prešičevih in celo krava jim je dobrodošla. Županstvo pa popravilja prejšnjo statistiko. Med živino je mnogo samomorilec. Pasejo se, pridejo pri tem do ročne granate, ki postane v tem slučaju gošena granata, in županstvo popravlja zopet prejšnjo statistiko. Če bi se poslala mesto okrožnice na deželo ena sama krava, oziroma ena lopata, bi se s tem več doseglo, z okrožnicami se pa zaziblje ljudstvo le v prazno upanje. Kaj pomagajo oblastim vsi točni podatki, če pa ostane potem vse pri starem? Živino na kmete, naj bo stara ali na mlada, naj bo bik, bicek, junček, vol, unika ali krava, breja ali nebreja, orodja na deželo, pa bodijo grablje, motike, lopate, kose, srpi, škarje itd. Vse bi dobro došlo, vse bi boljše došlo kakor pa okrožnice in vprašalne pole, ki kvarijo z uradnim peskom le oči našemu ljudstvu.

Prepoznano. — Sedaj se komaj vidi, kako važno bi bilo, če bi se bile odstranile granate pravočasno, t. j. v zimskem in pomladanskem času, ko ni bila še zemlja porasčena in je vsaka granata, ki padla v oči (uradni izraz). Sedaj pa raste visoka trava, ki popolnoma pokriva tla in granate. Kose zadene s koso ob granato in v bolnišnici se zviša število poškodovancev. Tupačim posmuka s travo vred konj, krava ali vol za vrvice in v dotični občini se prodaja koi na to meso po 16 do 18 K kg. Drago je sicer to meso, toda če bi ne bilo granat, bi naše ljudstvo ne imelo nikoli približka. Konji so se na ta način ponesrečili, volji, krave, samci o silih nismo še slišali nobene nesreče. To pa ne morda radi tega, ker so postali osli pametni, marveč za to, ker jih ni, vsi tam ne, kjer bi morali biti. Ne človek, ne žival nista več varna pred ročnimi granatami, ki odtegujejo obnovi delavne moči.

Zadnjo nedeljo je bilo razglajeno po občinah, da se bodo družine, ki dopuščajo, da se igrajo otroci z ročnimi granatami, vpoštevale komaj kot zadnje pri aprovizaciji, t. j. zagrozilo se je takim družinam z lakoto. Dovoljujemo si k temu razglasu nekaj opomb. Skoraj v vsaki hiši je doma samo mati. Oče je v vojni, pri vojakih. V kolikor poznamo materino srce, lahko trdimo, da je ni mater, ki bi dovoljevala tako nevarno igranje svojim lastnim otrokom. Svari jih in opominja, opominom sledi palica, toda otrok je sledilni le otrok in mati šestih, osmih otrok se ne more razdeliti tako, da bi nadzorovala vsakega otroka posebej. Ali naj spremlja starejša otroka v šolvi in pri tem pusti najmlajše doma brez varstva? Človek bi mislil, da preti otroku nesreča samo na potu v šolo ali iz šole, toda ista nevarnost vlada tudi doma. Če je otrok sam doma, prebrska vse kote, dokler ne naide v kakem skritem kotu granate. Pustili so jo bili vojaki, ki so prenočevali v hiši. In radi te otroške radovednosti naj trpi nesrečna mati, naj trpe nedolžni bratci, sestre? Ali ni družina dovolj tepena, da ima bolnika v hiši oziroma v bolnišnici, če nima že mrljica na mrtvaškem odru? Strada naj družina, ker se je vedno otroče igralo z vsodopolno vrvice? Ne, ne, taka taktika ni pravilna in otroku, ki je izgubil prst, naj se ne odreže za kazen še drugi prst. Skrbni naj se za to — in v ta namen naj se združijo vse oblasti, — da se odstranijo granate; lakota pride sama, ni je treba klicati ne diktrirati. Če se zna pri listih pravilno postopati, ko se zaplenijo članki, se predno pridejo med obhodu in se ne daje takih člankov v svet, za to, da se lahko zapirajo vsi oni, ki berejo dotične odstavke, se bi dalo podobno ukreniti tudi z granatami. Odstranimo granate in razne okrožnice; razglasi, svari, pretnje, grožnje odpadejo same ob sebi.

Wieser je še vedno v Gorici. Sledilci se je vendar le ugodilo občni želji ter dovolilo gostilnam, da smejo imeti v Gorici odprte lokale do 10. ure zvečer. Poprej so se rigorozno zapirale gostilne ob 8. uri zvečer. Za eno uro je človeka že itak osleparil novi poletni čas, ker so se faktično zapirale krčme že ob 7. Ob 9. uri je pa še solnce. Kdor je delal do osme ure zvečer, ni mogel niti svoje volente pojesti v miru. Na pijačevanje ne misli nobeden, ker je vino predrago in ker zastojuje pri naši dobri podlagi že pol litra, da se prikljče pravo razpoloženje. Gostilne prihajo vpoštev.

bolj kot jedilnice, kakor pa kot pivnice.

Meščani so bili ta teden prijetno iznenadeni od svoje aprovizacije. Dalo se jim je za izbero ali 6 dkg masti ali 1/4 kg posušenega mesa. Človek bi seveda imel najraje oboje, zato je bila tudi izbira precej težka. Drugeče vse pri starem, mesto osvsnega riža je zavzelo zelje, katero dobi vsakdo 1 kg.

Dopis iz Celja.

(Od našega poročevalca.)

Celje, 24. maja.

O avdijenci Orničevih namelukov piše graški »Arbeiterwille« med drugim sledeče: »Spodnještajski nemški župani so sklenili, cesarju povedati, kako misli nemški narod o pomiloščenih veldržalcih, poročali bodo, kakšen obseg je zavzela jugoslovanska agitacija in tudi, kako je državni organi mirno trpeti, tako piše neki spodnještajski list. Pripomni še, da bodo tudi povedali, da mnenje nemških poslancev ni mnenje nemškega naroda. Ko bi častivredni gospodje župani namesto vsake denunciacije prinesli s sabo vrečo moke, bi sicer za vzdržanje države bilo nekaj več storjeno, toda to bi ne bilo »nemškega moštv« vredno. Priznanje, ali so gospodje deputanti v vojni dobi živi, kakor široke mase in kako so do nove žetve z živili založeni, bi za nas, ki tudi spadamo k nemškemu narodu, imelo več interesa. Toda eno vprašanje stavimo javno in odločno: Kdo da je tem gospodom pravico, govoriti v imenu nemškega naroda sploh ali le samo v imenu Nemcev na Štajerskem? ... Vpitje in trebih še ne dajeja veljavne legitimacije za zastopanje ljudskih mas. — To je trezna sodba nemškega delavskega lista o Ornič - Ambroschitsch - Linhartovih donkišotijadah.

700-letnica sekovskega škofije bo 22. junija. O razmerah, v katerih žive množičevitni Slovenci pod to škofijo, so naši časopisi že nestrastno razpravljali. V župniji Apače n. pr. je več kot polovica prebivalstva slovenska. Za časa rajnega župnika Kukovca ste bili še obe božji službi večina slovenski. Nemške pridige so bile le ob gotovih nedeljah in praznikih. Kaplan je bil vedno Slovenec. Njegov naslednik Kusel, rodom Čeh, se je sprva celo branil, župnijo prevzeti, češ, da ne zna dovoliti slovenski, da bi z župljani občeval. Po par mesecih že so mu poslali za kaplana Nemca. Po njegovi smrti je dobil župnijo zarigrani Nemec, poslanec dr. Potzinger. Ta je še kake tri mesece pustil, da so kapucini hodili v Apače slovensko pridigovat in spovedovat. Pozneje je prišla prepoved slovenskih pridig, samo spovedovati se ljudje še smeo — kako milostno! — slovenski. O sedajnih razmerah piše mariborska »Straža«: »Sedajni gospod kaplan, ki zna nekaj besed slovensko, če ne mara vsako nedeljo predčitati slovenskega evangelija. Gospod mnogokrat kratkoma izjavi: za danes izostane slovenski evangelij! — Pridigovati pa sploh ne zna slovenski. In če tudi pove par stavkov v slovenski, ga noben Slovenec ne razume. Slovenski verniki, ki mnogi ne razumejo nemškega jezika, in se ne znajo nemški spovedovati, so po krivdi graškega konzistorija v verskem oziru silno zapušteni. Mnogi si pomagajo s tem, da gredo v bližnje slovenske župnije: k Sv. Petru, Sv. Benediktu, Sv. Ani ali celo k Mariji Snežni se spovedovat. Starčki, starke, posebno pa bolniki, morajo umreti — brez spovedi, brez sv. popotnice. In slovenske duhovnike pošilja škof Schuster in njegov konzistorij v Gornještajerske planinske župnije ... — ali naj se pišemo komentar?!

Dražba občinskih lovov. Dne 1. junija je ob 10. uri dopoldne pri celiskem glavarstvu dražba občinskih lovov za nadaljnjih 6 let za občino Petrovče (izključna cena 1000 K). St. Pavel pri Prebodu (800 K), Polzela (800 K), St. Lovrenc pri Prožinu (500 K), Slovenski lovec, pozor!

Vojni križec za civilne za služe so dobili: predsednik okrožnega sodišča v Celju Adalb. Catzian, predstojnik okraj. sod. v Ormožu dr. Fr. Punacher, okr. sodnik v Gornjem gradu Fr. Tiller, vsi drugega razreda; učitelj v graški kaznilnici Mih. Cizel, sodnik v Ptuj dr. Emil Gaber, kancel. oficial v Slov. Gradcu Jožef Moder, nadzornik mariborske kaznilnice Ivan Stergar, pisarn. nadoficial pri celiskem sodniji Ivan Vrečko, vsi tretjega razreda.

Iz šolske službe. Za nadučitelja v Sp. Poljskavi je imenovan Avgust Kopriva, doslej učitelj v Laporju.

Roparske bande ob ogrsko-hrvaški meji na delu. Ne mine teden, da se ne bi ob meji zgodil kak naravnost strašen slučaj ropar in umora. V Križah pri Podsedri so 25. m. m. vlomili pri posestniku Cimperšku, težko poškodovali gospodarja in gospodinjco, umorili 16letno hčerko Ano in 20letnega sina Janeza, ki je hotel skozi okno uiti, na naravnost zverinski način. V lučtomerski okolici pa so nedavno prišli roparji k nekemu posestniku v nedeljo jutraj, ko je razun otrok vse bilo pri maši. Enega otroka so vrzli v studenec, drugega zapirli v hlev; le eno dekle se je rešilo, ki je bežalo v cerkev in sporočilo staršem grozno novico. Pokradli so, kar so našli, in izginili. Varnostne razmere ob meji so postale neznošne.

Ljubčevniz tist je neki Korošček - Rojko pri Sv. Urbanu v Slov. Gor. Dne 12. t. m. je prišel njegov zet Pihler vojaški invalid — ga prosit, da mu posodi nekaj orodja. Tist ga je zavrnil ko je pa zet še dalje prosil, je tist vzal puško in ga ustrelil. Baje je bil Rojko učenec puškega »Stajera«.

Dva nova vlača vozita od 15. t. m. na progi Konice - Poljane. Eden gre iz Poljan ob 10.10 dopoldne, drugi pride v Poljane ob 7.47 zjutraj.

Ruska kočja je bila na binkoštno soboto zopet otvorena. 50 letnica tabora v Ljuto-meru se bo slavila letos meseca junija na primeren način: priredi se velik narodni tabor za jugoslovansko deklaracijo. Pred 50. leti se je tam nad 7000 ljudi navduševalo za takratne narodne ideje, ne dvomimo, da se bo na letošnjem taboru enako veliko, če ne več.

ja, množica navdušeno izjavila za naš današnji narodni ideal: Jugoslavijo.

Za prepoved tabora v Trbovljah si je — kakor izvem — stekel lovorki ne toliko vodja celjskega glavarstva Wolte, ampak naš tako zelo prikljubljeni in pravični cesarski namestnik Clary, ki ga nosi vse stažersko prebivalstvo same ljubljene vedno — v železcu. Clary, stari prijatelj Slovenec, je tako zopet pokazal, da ni nič drugega nego ponižni lakaj vsemenskih klake, kateri prav pridno snažijo njene umazane politične čevlje. Da med to vsemensko kliko spada tudi vojaški poveljnik v Trbovljah, neki Pasching, nam tembolji vsiljuje prepričanje, da nimamo pomoči in rešitve ter urednice naše zahteve pričakovali od nikogar drugega, nego od naše vstrajnosti in jeklene volje. Naša želena volja bo naš kralj Matjaz, ki bo osvobodil narod naš!

Komandiranje vojakov v civilne obrate. Vojaško poveljstvo v Gradcu naznanja, da so brezpredmetne vse prošnje, ki se vlagajo za vojaške letnike 1894—1900, kateri so za bojno črto nesposobni, za njih komandiranje v civilne obrate. Iz važnih vojaških razlogov se vojaško poveljstvo na take prošnje ne more ozirati.

V pokoji je šel ravnatelj in konopični zdravnik deželnega zdravilišča na Dobri, dr. Artur Hiebaum.

Pri Sv. Trojici v Slov. Gor. je 18. t. m. umrl kipar Lavoslav Perko, zaveden narodnjak.

Milekarska zadruga v Hošah je sklenila se razdružiti ter prodaja svojo opremo in orodje.

Mariborsko pismo.

(Od našega dopisnika.)

V Mariboru, 23. maja.

Južna železnica in njeni junaki. Kakor povsodi, tako ima tudi v Mariboru južna železnica celo vrsto nemških nacionalnih junakov, skoro vseskozi slovenskega pokolenja. Ti ljudje, seveda govorimo o nemško - nacionalnih uradnikih, so iz golega koristarstva zatajili rod in jezik. Iz Slovenecv in Čehov so postali renegati, pristni Nemci, in danes tvorijo tako-zvano »mariborsko nemštvo« pri južni železnici. Ko so vsokoli, so jih seveda čakala takoj boljša mesta. Ni se več gledalo na njihovo delaznost, niti ne na njihovo delavilnost. Postali so renegati in to je prometnemu ravnateljstvu na Dunaju menda alia in omega vsega, kar treba, da takim uradnikom potem pridejo v roke raznovrstne železniške blagajne, bodisi poskladišnih, ali pa kje drugje. Ker ti ljudje za delo niso, žive življenje trovov. Le en posel opravljajo pridno: nadzorujejo svoje slovenske tovarše, tiste zunaj pri prometu in tiste v upravni službi. V svoja zakonita dobivajo ti uskokij preuzetkarji južne železnice svoja poročila o slovenskih tovarših, ki se za nje in mesto njih garaž drugo okoli. Ti preuzetkarji imajo poleg sorodstva s troji, tudi mnogo sličnosti s pajki. Predejo svoje ostadne mreže s pomočjo enako mislečih nemško - nacionalnih uradnikov, še raje pa s pomočjo uslužbenecv. Teh je mnogo več, pridejo po vsej progi naokoli in torej mnogo več vidijo in slišijo. In kadar imajo ti preuzetkarji dovolj gradiva o enem ali drugem zbranega, takrat se akti med njimi sklenejo, pošljejo Volkstratu in sodba je končana. Kmalu nato pride premetstev kam v nemške, neudobne, drage kraje, namesto prestavljenega Slovenca pa seveda pride zagrozen renegat, ali pa trd Nemec. Južna železnica se nič ne ozira na to, da jo veljajo ti preuzetkarji ves čas službovanja skozi desetletja desettisoče na plačah in druge desettisoče zopet na pokritih deficitih. Južna železnica je germanizatorica. Zato rabi te svoje renegatske preuzetkarje, ki jih posebno na našem glavnem kolodvoru imamo vse polno. Ti preuzetkarji pa se zavedajo, da ga ni udobnega življenja kot je ono izrazitih trovov in nemško - nacionalnih volkstratovskih pajkov.

Nad čem vse bi se radi zgražali. Ko je v nedeljo, dne 12. maja šla kopa dečadi in dijakov po Volkstagu mimo Narodnega doma pred stanovanje poslanca dr. Verstovška in izživala z »Wacht am Rheine«, je baje neki Slovenec dejal k svojem prijatelju, da je grdo, da Nemci otroke pošiljajo in da se odrasli skrivajo. To daje »Marburg. Zeitg.« dobrodošel povod, da dotičnika imenoma napada. In vendar ni rekel, ni konstatiral nič drugega, kot navadno dejstvo: da se je odraslo nemštvo, potem ko je polodrasle zborovalce do skrajnosti z divjimi hujskarijami razburilo, skrilo za te niti še polodrasle.

Kakšne ljudi redi južna železnica. Na Binkoštno nedeljo so nemčurji napadli stanovanje poslanca dr. Verstovška. V gruč teh vitevov sta bila tudi hči in sin vpojenega sprevednika južne železnice Stridingerja, ki se mu danes dobro godi pri mestnem uradu za razdeljevanje kart za moko in kruh. Sin, majski Stridingjer, je prožni ali postojni moister južne železnice, menda na Zidanem mostu. Hčerka, sestra njegova pa je prva manipulativna in glavnem konzumu južne železnice v Mariboru. Oba sta torej v službi južne železnice, oboje redi ona, ki se prav nič ne brani slovenskega denarja. Te okolnosti se pač tudi ona zavedata in zdi se nam, da sta ravno zato in morda s še večjim veseljem razbitala in spravljala v smrtno nevarnost ženo in otroke, ki so bili brez varuče roke. In potem se še kdo čudi, če gre počasi pri južni železnici in njenih ostalih institucijah vse narobe.

Naše in nemško dištvo. Med našim in nemškim dištvom je velika razlika: že od nekdaj. Nemško se rekrutira po večini iz sinov meščanskih rodbin, ali pa zelo premožnih rodbin z dežele. Naše dištvo je po veliki večini kmečkega rodu. Nemško dištvo ima vse polno ugodnosti, naše jih nima. Nemško dištvo se šolski disciplini niti na videz ne podvrže, našemu je šolska disciplina nekaj posebno vzvišenege. Ko so letos januarja napadli nemški dijak slovenske in potem demonstrirali po cestah in pred hišami znanih Slovencev, sta ravnateljstvi obeh srednjih šol odredili, da po 6. uri nikdo ne sme več na cesto. Tega so se držali in se še drže slovenski dijak — nemški dijak na se za to se takrat niso zmenili, ko je bila prepoved izdana. Posebno malo se brizgalo za šolske odredbe nemški reakti. Danes jih je po cestah vse polno in križema izživajo vsakega Slovenca. Slovenski učeča se mladina pa ždova doma v zatohlih sobah, po kletih in dvorah, stanovanjih, kakor kme odprto.

po mestu tovarniške sirene 6. uro zvečer. Dopoldne sede po pet ur v zaduhlih sobah poslopja, ki je za vse preje pripravno nego li za šolski pouk. Popoldne se treba pripraviti za naslednji dan. In na večer, ko postaja dan, oziroma sopara znosnejša, ne sme več na zrak. Ne da bi se hoteli vtičati v delokrog naše gimnazije, se nam vendar tudi umestno opozoriti na to, da sedaj, v topleni času ne kaže več vzdržati pred meseci razglašene prepovedi.

Nemški izživalci. Minolo nedeljo je šla večja slovenska družba iz Limbuša proti domu. Bilo je proti večeru, že v močnem mraku, in družbo je dohitela druga, obstoječa iz Nemcev in mariborskih renegatov. Tudi neki rajhovski železničar je bil med njimi. Le - ti so pričeli po nemški maniri in kulturi izživati slovensko družbo, kar si ta ni pustila dopasti. Nemci so končno napadli, pa so jo skupili. Razhovski železničar je bil pri tem lahko poškodovan; a vino je v njem pričelo delovati in mož ni mogel več naprej. Seveda so mu po nepotrebnem poklicali rešilni voz, namesto da bi ga položili v travo in pustili, da se prespi. »Marburger Zeitung« je celo stvar silno napihnila in laže o težki poškodbi, veliki izgubi krvi itd., ter seveda zopet udril po posl. dr. Verstovšku in dr. Koroscu. Svetujemo ji, da naj manj laže in ne čuva proti neprizadetim, kajti to je roparska manira. Nemčurjem pa svetujemo, da se zadržijo, kakor se spodobi, če gredo med Slovence v slovensko okolico. Kdor je nesposoben — za onega je šiba!

Vesti iz primorskih dežel.

Izplačilo naknadne begunske podpore do 500 K. Na mnoga vprašanja odgovarjamo, da se nahajajo prošnje za naknadno izplačilo begunske podpore do 500 K pri dotičnih glavarstvih v Primorju. Iz Gorice nam ooročajo, da bodo dobili podporo tudi begunci iz Gorice, ali kdaj ji bodo dobili, to je veliki vprašanje, ker pravijo, da na glavarstvu primanjkuje uradnikov, kar jih je, so pa tako obloženi z delom, da niti ne pridejo do reševanja begunske podpornih vlog. Ker na je stvar nujna in begunci težko pričakujejo izplačilo te naknadne begunske vzdrževalnine, se priporoča, naj se vendar na kak način poskusi, da bodo te prošnje v kolikor mogoče v najkrajšem času rešene. Posebnega razmotrivanja in premišljevanja pri teh prošnjah pač ni potreba, marveč se dajo po našem mnenju prav kratkim potom rešiti.

Goriški deželni šolski svet je imel dne 18. maja sejo in sklenil glede šol: vzpostavitev v prejšnji stan. Šole, med njimi tudi slovenski gimnaziji, se torej otvorijo s prihodnjim šolskim letom. Že zdaj bo treba skrbeti za šolske prostore. V poštev bi prišli ali stari, katere bi bilo treba takoj izprazniti in popraviti, ali pa kakšni novi. Najbolj prikladni bi bili seveda prostori nemškega gimnazija. Stvar deželanov je, da otežkočijo otvoritev tega nenotrebne nemškega zavoda na ta način, da ne vpišejo niti enega učenca vanj. Ali naj pomaga celo naša deca zidati nemški most do Adrije? Spoštujemo torej svoje lastne pridobitve in ne silimo sami pod tujevo peto!

Drobiž z Goriškega. V Bukovici je kosil posestnik travo, zadel s koso ob ročno granat in trpi sedaj v bolnišnici, kjer se nahaja tudi sin trgovca s sadijem, Vescovo, katerega je tudi poskladovala ročna granata. V Sempasu je prebila zadnji čas neki ženi koleno, fantu je pa odstrelila patrona prste. O enakih nesrečah smo zvedeli tudi iz Rihemberga in z Loma.

Prezgodnja vest. Priobčili smo poročilo, da je znani goriški kremlar Andrej Sigelj podlegel poškodbam, ki so ga zadele pri opisani nesreči. Sedaj se nam poroča, da vest o njegovi smrti k sreči ne odgovarja resnici, marveč se mu obrača na bolje. Prav tako!

Težka usoda vpojenega stotnika Kaznačiča. Dalmatinski rojak vpojenega stotnika Anton Kaznačič je živel pred vojno v Gorici, kjer je imel bogato biblioteko, razne dragocene predmete in mile spomine na svoj Dubrovnik. Biblioteka je postala žrtve vojne, stotnik Kaznačič pa živi v begunstvu. Pred kratkim je moral v Ljubljani v deželno bolnišnico, kjer je okulst dr. Botteri izvršil stotniku Kaznačiču operacijo na očesu. Čuje se, kakor da bi bila operacija že prepozna. G. Kaznačič je pred leti izgubil še eno oko. V bolnišnici se nahaja z njim tudi njegova soproga.

Pri otoku Lopuda v Dalmaciji so te dni potegnili iz morja zopet neko moko truplo. Ob dalmatinski obali je v današnjih časih dvigavce človeških trupel iz morja nekaj vsakdanjega.

Črne koze v Dalmaciji. V Solinu blizu Splita so se pojavili v zadnjem času črne koze tako, da se je bati, da se zanesajo tudi v Split in še v druge kraje. Zdravstvena oblast je sklenila takoj proti razširjenju boleznij najstrožje odredbe.

Veledušen dar Hrvatskega gledališča slovenskemu Narodnemu gledališču.

Ljubljanski župan dr. Ivan Tavčar je prejel od intendanta kraljevskega zemaliskega hrvatskega kazališča v Zagrebu nar. zastopnika g. Gvidona Hreljanovića sledeče pismo:

Veleučeni gospodin dr. Ivan Tavčar, gradski načelnik

v Ljubljani.

Častimo se priopčiti, da se je ovdje na 15. 5. t. g. priredila predstava »Noč na Karlštejnu«, pa je čisti prihod njezin odreden od strane uprave kr. zemaljskega hrvatskega kazališča v Zagrebu kao prinos u korist gradnje Slovenskog gledališča v Ljubljani.

Prihod od rečene predstave iznašao je ukupno 4084 K 60 f po odbitku troškova sa 115 » ostalo je čisto 3969 K 60 f koja je svota doznačena Vašem gospodstvu na isplatu kod podružnice Jadranske banke u Ljubljani kroz Prvu hrvatsku štedionico.

Umolvavamo stoga Vašu velemožnost, da izvoli tu svotu odredjenoj svrsi priversti, a u svrhu obloženja naših računa priposlati namiru vrhu primljene svote.

U Zagrebu, 19. svibnja 1918. Intendant Hreljanović.

Dnevne vesti.

— Enajstič je odlikovan tekot vojne stotnik v generalnem štabu g. Anton Lokar iz Ljubljane. Dobil je red železne krone III. razreda z vojno dekoracijo.

— Osmič odlikovan je bil Ljubljanc iz Trnovca Ivan Simnovec, štabni narednik 17. pešpolka, in sicer z dvema hrvastostima svetinjama I. vrste, s štirimi svetinjami II. vrste, s Karlovim križem in z bronasto svetinjo. Poleg teh odlikovanj je dobil odlikovanec tudi še več drugih priznanj za svoje hrabro vedenje pred sovražnikom. Bojuje se od izbruha vojne, in sicer na ruski in sedaj na laški fronti. Bil je tudi že v ruskem vjetništvu, odkoder se mu je posrečilo po hudih in težavnih naporih iz ruskega vjetništva uiti. Ima pa še tri brate v vojni in so dosedaj vsi štirje neranjeni.

— Vojno odlikovanje. Rezervnemu poročniku 7. lov. bat. Viljemu Klopčiču je bilo ponovno izrečeno cesarsko pohvalno priznanje ob istočasni podelitvi mečev.

— Odlikovanja za civilne zasluge v sodni službi. Z vojnim križem za civilne zasluge 4. razreda so odlikovani: Oficiantinja v Novem mestu, Kristina Andrej, oficiant v Sevnici Anton Dokler, paznik koprške kaznilnice Vladimir Gvardijančič, uradni sluga v Ljubljani Ivan Hübscher, uradni sluga v Trstu Ivan Hlinčič, viši paznik v Ljubljani Karel Jeglič, paznik mariborske kaznilnice Ivan Kanič, oficiant v Trstu Roman Klavara, poduradnik v Mariboru Pavel Kleber, paznik v Mariboru Jurij Krivec, oficiant v Trstu Roman Leban, oficiant v Končicah August Mastnak, oficiant v Novem mestu Anton Novljan, državno - pravniški funkcionar v Aidovščini Andrej Poljak, paznik graške kaznilnice Florian Šeško, uradni sluga v Ljubljani Josip Sever, oficiant v Ptuiju Andrej Sirec, paznik v Ljubljani Fran Strnad, uradni sluga v Novem mestu Fran Sušnik, uradni sluga v Radovljici Ivan Zobec, pisarniška pomočnica v Novem mestu Ljudmila Zupančič, paznik v Novem mestu Fran Zure in uradni sluga v Ormožju Viljem Pisanský.

— Imenovanje. Kadetini aspirant pri 97. pol. Josko Gruden je bil povišan za rezervnega poročnika.

— Padel je na južnem bojišču vrl narodnjak - računski podčastnik Josko Missia. Čast njegovemu spominu!

— Vojaški, ki so od početka vojne na fronti bodo glasom sporočila domobranskega ministra z ozirom na številna vprašanja poslancev v dveh rokih vzeti iz fronte ter se dodeli po 3 mesece v armadnem območju kot vezalci tja dohajajočim četam.

— Edini sinovi kmetovalcev. Domobranski minister je sporočil poslanecem, da armadna uprava ne more ugoditi želji, da bi se odpoklicali edini sinovi kmetovalcev iz fronte.

— Neizvedba dovoljenih oprostitev. Če je kak vojak dobil sicer dovoljenje za oprostitev, a oprostitev ni mogoče izvesti, sme domobransko ministerstvo v posebnega oziroma vrednih slučajih zahtevati od vrhovnega poveljnika armade na bojišču oprostitev.

— Podaljšanje oprostitev z določenim rokom. V splošnem se črnovojniki starejših letnikov in za službo na fronti nezmožni črnovojniki vseh letnikov oproščajo na nedoločen čas. Črnovojniki mlajših letnikov pa se oproščajo iz vojaških ozirov samo za krajši čas in sicer za 3—4 mesece. Tako je sporočil domobranski minister nekaterim poslanecem.

— Vojni vjetniki iz Przemysla. Iz ruskega vojnega vjetništva se vračajo črni vojni vjetniki, ki so bili vjeti v Przemyslu, ne pridejo pred preiskovalno komisijo.

— Mezda za vojne vjetnike. Vojni vjetniki, ki so prišli iz ruskega vojnega vjetništva, imajo pravico zahtevati od vojaške uprave mezdo za čas svojega vjetništva, če je dokazano, da svojega vjetništva niso sami zakrivali. Vojaški, ki so bili v romunskem ali italijanskem vojnem vjetništvu, nimajo take pravice, ker izplačujejo dotične vlade vojnim vjetnikom na podlagi obstoječih dogovorov mezdo, kakor bi jo dobili doma.

— Odboru za »Vojaške domove« v Ljubljani je došlo darov 79.050 K 03 vin, izdatki za razne vojaške domove ob bojni črti, za knjige vojakom so znašali 9035 K 53 vin. Zadnji čas je odbor zopet poslal lepo število knjig vojaškemu domu našega strelskega polka »Nanos«, osrednjemu odboru na Dunaj za porazdelitev po raznih vojaških domovih in vojnemu kuratu Alfonzu Jožefu Lukaniču za naše domače vojaške v Kuvaji, Albaniji. Odbor take prošnje takoj reši, samo mora imeti zagotovilo, da pridejo knjige v zanesljive roke. Zbirka za »Vojaški dom« v Ljubljani se nadaljuje ter lepo prosimo vse občinstvo, da v ta namen prispeva v korist našim hrabrim vojakom, — da zberemo res časten dar v zahvalo za rešitev ljubljanske cesarja iz Sočinskih valov. V izkazu tega zahvalnega daru naj bi ne manjkalo nobenega uglednejšega našega deželana!

— Prošnja. Kdo od vračajočih se iz Rusije (Tavriske gubernije v Ukrajini) bi mi mogel kaj o usodi mojega sina Walter Klemenčič, ki je imel naslov: pri gospe Eližabeti, Ivanovni Kornis, Orlovu pri Halbstadtu, Tavriske gub. Južna Rusija, povedati? Za poročila sem iz srca hvaležna, stroške povrnem. Prosim poročati na naslov: gospa Berta Klemenčič, Ljubljana, Marije Terezije cesta 6/II.

— Važen sestanek se vrši v sredo popoldne ob 4. na magistratu. Gre za preskrbo gladne slovenske dece, zlasti z Goriškega. Kdor se zanima za to važno zadevo, naj pride. Posebej se ne bo vabilo.

— Akademija priredi prvo javno predavanje v ponedeljek, dne 27. t. m. ob 8. uri zvečer v veliki dvorani Mestnega doma. Profesor dr. Pavel Grošelj predava: o lakoti. Vstopnina 40 v; delavstvo in dištvo je vstopnine prosto.

— Stizba tovalodnega učitelja na ljubljanski reakti je razpisana. To mesto je slovenska posest. Kakor čujemo, se zanj potegujeta izprašan učitelj tovalodbe - Slovenec in nezprašan Nemec, ki za to stroko sploh nima nobene dokazane sposobnosti. Odločitev je v rokah deželnega šolskega sveta.

— »Glasbena Matica« priredi začetkom junija dva dobrodelna koncerta na korist slovenskim vojakom - slepcem in invalidom. Prvi koncert se vrši v soboto, 1. junija s sodelovanjem dramske operne pevke gospe Zore Benedekove omožene Bišovec in slovenske koncertne pevke gosposodi Cirile Medvedove ter koncertne pianistinje gđe. Dane Koblerjeve. Drugi koncert pa se bo vršil nekaj dni pozneje.

— Draginske doklade davku podvržene. Finančno ministerstvo je sporočilo finančnim deželnim oblastim, da je smatrati povodom izrednih vojnih razmer dane doklade, pa naj imajo katerokoli imenovanje, podvržene davku.

— Elektrarne in njih lastniki se opozarjajo na sporazumno odredbo c. kr. ministrstva za deželno brambo in drugih udeleženi ministristev, z dne 29. aprila 1918, državnih zakonik šte. 155, da mora vsak lastnik elektrarn, ki imajo v elektrovdih svojih naprav več kot 50 kg bakra porabljenega, oddati najmanj 15% vsega bakra, ki je udeležen v električnem prostem in kabelskem omrežju, izključivši stroje in aparate. S pridobitvijo tega bakra je poverjena kovinska centrala na Dunaju. Ta množina bakra se mora oddati tudi iz podjetij, ki so pod vojno dajativnim nadzorstvom. Posebno se opozori še na dejstvo, da morajo dotični posestniki elektrarn, ki zahtevajo za odvzeti material nadomestilo, prigrasiti pri c. kr. centralni revizijski komisiji v c. in kr. vojnem ministerstvu. Dunaj I., svoje potrebitne nadomestilo z natančno navedbo množine, najkasneje do 1. junija t. l. Vsi posestniki elektrarn naj zato ukrenjuje v lastnem interesu z ozirom na ta zelo kratek termin vse potrebno, da pripravijo zahtevanih 15% bakra do 1. junija 1918. v slučaju pa da rabi jo nadomestilo pa pravčasno vložijo svoje napovedi na predpisanih prigrasitih formulirih, ki naj se zahtevajo od že imenovane revizijske komisije. Prijavne listine naj se pošljejo c. kr. revizijski komisiji, predložitve glede oddaje iz obratov naj se pošljejo v duplikatu tudi kovinski centrali na Dunaju, Mariahilferstrasse Nr. 1. Ako za projektiranje iz izbika kovin naj na razpolago lastni personal, naj se obrne na elektrotehnične tvrdke, ki imajo nalog, napravljati predloge glede pravilne tehnične preureditve obratov. Kovinska centrala sama nima inštalacijskega odelka, pač pa zamore preskrbeti potreben personal na stroške stranke. Dogovori o prodaji oddanega bakra naj se v smislu § 4. ministerialne odredbe izvedejo neposredno s kovinsko centralo. V smislu § 2. določeni oddajni termin se mora držati tudi v slučaju, da se ne doseže sporazum glede cene. V slučaju nesporazuma se cena določi v smislu § 8. min. odredbe od 24. maja 1917, državnih zakonik št. 233. Pojasnila daje tudi poverjenik kovinske centrala, c. kr. nadkomisar ing. V. Remec, Ljubljana, Dunajska cesta št. 22.

— Jadranska banka v Trstu. Na glavnem obnem zboru Jadranske banke, ki se je vršil dne 15. maja, je bilo na predlog upravnega sveta enoglasno sklenjeno, da se od čistega dobička podeli 7½ odst. (proti 6 odst. minolega leta) dividenda t. j. 30 K po delnici. Istočasno se je sklenilo, da se sedanji delniški kapital 20 milijonov povisa ter je bil upravni svet oblaščten, da preskrbi potrebno dovoljenje od kompetentnih oblasti.

— Slovensko pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« naznanja svojim cenj. podpornim članom in prijateljem, da je po skoro štiriletnem odmoru zopet začelo z rednim delovanjem. Pred vojno je bilo društvo v najlepšem razvoju, prirejalo je samostojne koncerte, sodelovalo je skoro na vsaki narodni prireditvi. Med vojno je moralo z delovanjem prenehati, ker je »Narodni dom« okupiralo vojaštvo. Danes pa, ko se je društvo preselilo v svoje stare prostore, nismo hoteli, da ne bi naša pesem zopet veselo ne zadonela, da ne bi dali z njo izraza svojim čuvstvom, ki nas navdajajo baš v času, ko vsak pošten Slovenec z zaupanjem gleda v lepšo narodovo bodočnost. — »Ljubljanski Zvon« se v ženskem, mešanem in moškem zboru pridno vadi in namerava v kratkem nastopiti v prid dobrodelnim namenom. Najpriljubnejša hvala vsem podpornikom »Ljublj. Zvona«, ki so mu v teh težkih časih omogočili delovanje, pravtako mnogim prijateljem društva, ki se v veselih družbah opetovano spominjajo njegove blaginje. — Odbor.

— Občni zbor Slov. trgovskega društva »Merkurija« se vrši v torek, dne 28. maja 1918 ob pol 9. uri zvečer v društvenih prostorih (Gradišče 17, Lj. ningerjeva hiša, I. nadst.).

— Odbor »Društva zasebnih uradnikov in uradnic« opozarja v Ljubljani društvene člane, da do 29. t. m. točno izpolnijo in v društveni sobi v Gosposki ulici št. 3 oddajo naročilne listke za prejem. Kdor naročilnega listka ni prejel, ga doli v društveni sobi ob 6. do 8. ure zvečer. — Odbor.

— Zadruga gostinčarjev, kavarnarjev, izkuharjev in žganjčnikov v Ljubljani ima 27. majnika 1918 ob 2. uri popoldne v gostilniških prostorih gosp. Frana Kavčiča na Privozu svoj XXVII. redni občni zbor s temle sporedom: Nagovor, čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora, letno poročilo o delovanju zadruge v pretečenem letu, poročilo o računskem zaključku, poročilo pregledovalcev računov in proračun za leto 1918, slučajnosti. — Po zaključku zadnjega občnega zbora se vrši ob 3. uri občni zbor bolniške blaginje članov zadruge. Spored: Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora, letno poročilo in poročilo o računskem zaključku in poročilo preglednikov, odobritev odborovega sklepa z dne 30. januarja 1917, slučajnosti.

— Industrijski sladkor za podelovanje sladlode. C. kr. urad za ljudsko prehrano je dovolil, da smejo kavarnari za svoje obrti v mesecih juniju, juliju, avgustu in septembru zopet izdelovati sladlode, zakar jim boše nakazana gotova količina industrijskega sladkorja. Ta sladkor pa ne smejo vporabljati za nobena druga osvežila (ledeno kavo, kavini sladlodei t. dr.), kakor edino le za sladlode, katerega smejo izdelovati samo v navedenih 4. mesecih. Kdor hoče v to svrhu imeti nakazilo za industrijski sladkor, mora vložiti pri mestnem magistratu nekolekovano prošnjo, v kateri mora osobito navesti, koliko je lanske leto potreboval in to svrhu inda.

striškega sladkorja. Po preteku teh mesecev so te nakaznice neveljavne. Tudi gostilničarji in slaščičarji smejo v teh mesecih izdelovati sladlode, toda nimajo nobene pravice do posebnih nakazil ali do kakega zvišanja sladkorne množine.

— Slovenski otroci na prehrani na Hrvatskem. Hrvatska akcija za prehrano бедне jugoslovanske dece posveča svojo pozornost tudi slovenskim gladnim otrokom. V petek, dne 31. t. m. prispe v Zagreb prvih 120 slovenskih otrok iz okolice Pirana in Kopra. Porazdelili jih bodo po kmeth ter jim zagisurili tečno in izdatno hrano. To je krasno narodno delo.

— Pazite na otroke. Kakor nam poročajo, so v četrtki vojaki v palmah pod toviskim gradom ubili velikega gada. Ker ni izključeno, da se nahaja zlasti v solnčnih delih toviskega parka še več kač, zato je treba, da matere posebno dobro pazijo na majhne otroke.

— Denarni promet pri poštnem uradu v Logu. Za denarni promet s poštnim uradom Log obstoječa omejitev do zneska 300 K se razveljavlja.

— X. c. kr. avstr. razredna loterija. Zrebanje 1. razreda se vrši 11. in 13. junija t. l. Srečke za ta razred priporoča ljubljanska Kreditna banka v Ljubljani in njene podružnice v Trstu, Celovcu, Celju, Splitu in Gorici (t. j. v Ljubljani). Cena srečk: ¼ 40 K, ½ 20 kron, ¾ 10 K, 1/5 5 K.

— Obrtno gibanje meseca aprila v Ljubljani. Meseca aprila je pri mestnem magistratu prigrasilo svojo obrt 16. odglasilo pa 10 strank. Prigrasili so: Marija Balog, Ahacileva cesta 10, prodaja živil, sadija, slašice in galanterijskega blaga. Jospina Bajt, Sv. Petra cesta 22, trgovina z drobnim in galanterijskim blagom ter vojaškimi potrebščinami. Marija Slemenšek, Emonska cesta 10, trgovina z mešanim blagom. Minka Podlogar, Starigr 3, žensko krojaštvo. Fran Vokač, Selenburgova ulica 5, trgovina z mešanim blagom. Viktor Henrik Rohrmann, Sv. Petra cesta 28, trgovina z deželnimi pridelki, rastlinjem in vegetabilijami. Rok Bozzini, Cesta na Rožnik 41, trgovska agentura. Fran Suštar, Dolenjska cesta 12, trgovina z lesom. Karel de Gregorio, Poljanska cesta 17, trgovska agentura. Anton Koritnik, gostilničarski in krčmarski obrt na Dunajski cesti 2, diti lit b in c, diti prevajanje oseb z omnibusom. Leopold Drame, Rožna ulica 41, žaganje drv z vporabo motorja. Davorin Zdravci, Sv. Floriana ulica 4, trgovina z mešanim blagom na debelo izimši živila in krnila. Ana Musič, Selenburgova ulica 6, trgovina z glasbili in potrebščinami za glasbila ter Emil Kavčič, trgovina z mešanim blagom izimši v § 385 obrt. reda omenjeno blago v Selenburgovi ulici št. 7. — Odglasili so: Roza Rohrmann, Sv. Petra cesta 28, trgovina z vegetabilijami. Ivan Pajsar, Cesta na loko 22, izdelovanje kiseline in trgovina z deželnimi pridelki. Katarina Cizlič, Stritarjeva ulica 7, trgovina z deželniimi pridelki in sadijem. Alojzija Zupančič, Zabišek 7, trgovina z mešanim blagom izimši v § 385 o. r. omenjeno blago. Valentin Urbančič, Resljeva cesta 1, trgovina z mešanim blagom izimši živila in krnila. Ivana Gersner, Dunajska cesta 2, gostilničarski in krčmarski obrt, diti kavarna in hotel, diti prevajanje oseb z omnibusom. Alojz Polanaka, Frančevo nabrežje 21, čevljarski obrt ter Fran Sturm, Velika čolnarska ulica 13, prevozniki obrt.

— Tatvine. Ivani Gradovi v Sp. Kašlju je izginilo tele, vredno 200 K. Mariji Briceleji v Gor. Kašlju so odnesli tatovi precej svinjskega mesa in fižola za okoli 1000 K vrednosti. V skladišču papirne tovarne v Vevčah so zaslačili nekega 16letnega dečka, ko je kradel sukanec. Tovarš njegov je pobegnil.

— V vodnjak je padla 5letna Marija Inhart v Podborštu v Kamniškem okraju je padla v vodnjak in se vtopila.

— Odloženo dete. Ko je Marija Modičeva v Cerknici te dni jutraj zgodaj hotela iti v hlev, je zaslišala pred hišo jok. Odprla je hišna vrata in našla na pragu v cunj zavito dete s pismom in stotakom.

— Zenska podružnica sv. Cirila in Metoda Novomesto ponovi na splošno zahtevo Krekov slavnost na Telovo, dne 30. maja ob 5. uri popoldne kot ljudsko slavnost, na kar posebno opozarjamo ljudstvo iz okolice. Slovenci! Počastite spomin našega velikana na dan prve obletnice naše deklaracije!

— Oddaja lovov. Lov občine Naklo se odda v zakup potom javne dražbe dne 18. junija t. l. lov občine Vele-sovo tudi isti dan pri okr. glavarstvu v Kranju.

— Občni zbor Radovljiske podružnice Slov. plan. društva sklicuje Osrednji odbor na dan 2. junija t. l. ob 3. uri popoldne v Radovljici v Kunstelvi gostilni. Na dnevnem redu se nahaja: Poročilo po Osrednjemu odboru imenovanega predsednika, sprejemanje članov, poročilo o gnotnem stanju podružnice, volitev odbora in preglednikov, sklepanje o eventualnem razpustu podružnice.

— V spomin obletnici jugoslovanske deklaracije v drž. zboru priredi Kat. del. društvo na Jesenicah na Telovo dne 30. majnika t. l. ob 8. uri zvečer v dvorani »Delavskega doma« na Savi »Krekovo akademijo«. Na sporedu je godba, petje, govor, deklaracija, živa slika. Natančnejši spored se naznani pozneje kakor tudi govorniki. Vstopnina 2 K, za otroke 1 K. Obenem pozivljamo slovensko narodno prebivalstvo Jesenic in Save, da ta dan izobesi slovenske trobojnice iz hiš in se akademije udeleži v kar najobilnejšem številu. Čisti dobiček je namenjen »Slov. Straži« in dr. Krekovemu spomeniku.

— O d b o r.

— Iz Postojne nam poročajo: Veličastno je binkoštno nedeljo postojnska Narodna Čitalnica proslavila svojo petdesetletnico. Krasna vojaška dvorana za ljudsko šolo je bila nabit polna domačega občinstva in gostov, ki so prihiteli od blizu in daleč. Ko je binkoštno nedeljo postojnska Narodna po dvorani razlilo morje luči, ljudstvo pa je vzkipelo v gromoviti »Vivio!« Predsednik je v dovršenem slavnostnem govoru razložil kulturni pomen Čitalnic vobče in podal zgodovinski pregled delovanja postojnske Čitalnice. Nastopil je zopet zbor, ki je pod vodstvom g. vodja Juvanca precizno zapel naš vednolepi »Nazaj v planinski raj!«, nakar je gđe. Zora Paternostova deklamirala Gregorčičevo »Domovini«. Govorila je polna ljubezni: marsikatera poslušalka si je segla preko oči — — — Kakor pri otvoritvi »Benedi-

pred petdeset leti, se je tudi zdaj pel »Sara-
ra«: krasno sta ga izvedli gđc. Ana
Zvolfova, ki je pela hčerko, in gđc.
Justi Kavšekova, ki je pela staro ma-
mo. V igri »V Ljubljano jo dajmo!« so na-
stopile naše najboljšje diletantke moči.
Zlasti so pogodile svoje vloge gđcne
Burnik Slavka, Horvatova Olga in
Severjeva Mici ter g. Bučar in
Rems; za svojo igro so želi vzhorno po-
hvalo. G. Lazar je bil malo preth. Ob svo-
jem petdesetletnem jubileju sme postojn-
ska Citanica reči: Zvesto sem gradila na
stavbi sreče svojega naroda!

**Maksimalne cene za sadje in po-
vrtnine v Zagrebu:** grah celi kg 3 K,
koleraba kg 4 K, kumare kg 4 K, kuma-
re kg 6 K, špinaca kg 1 K, čebula (luk
orjenac) kg 3 K, česen (luk češnjak)
kg 6 K, grobe kg 4 K, češnje II. vrste
po kg 3 K, jagode liter 3 K.

Najslavnejši igralce Nemčije Al-
bert Bassermann gostuje danes v sobo-
to, jutri v nedeljo in ponedeljek v Kino
Central v deželni gledališčni hiši. Njegov
nastop je pravi umetniški užitek. Za
smeh skrbi pri teh predstavah vesela
Peji Glöckner. Več današnjih inšertov.

Vijudno prošim dotično osebo, ko
je na postaji Sv. Lucija, Tolmin 19. t.
m. k. ponočnem vlaku na progi Gorica,
v čakalnici pomotoma moj majhen zavitek
vzela. Prosim, da ga mi prej ko mo-
goče na notri naznačen naslov »A. L.«
p. Idrja šte. 161. Kranjsko, proti dobri
nagradi pošlje, kjer so važne stvari
»Spricavalce«.

Dolgoletno prihranjen denar je iz-
gubil (listnino z bankovci) včeraj popol-
ne neki uslužbenec na poti od Polako-
vega dvorisa do Turjaškega trga. Denar
naj se odda na policiji ali v našem
upravnistvu.

Aprovizacija.

— Iz včerajšnje seje mestnega apro-
vizacijskega odbora je poročati, da je
kalamiteta z moko vedno obut-
nejša. Aprovizacija dobiva z največjo
težavo toliko moke, da je za enkrat še
mogoče speči kruh. Sedaj je Ljubljana
preskrbljena z moko za en teden dni.
Moke za kuhinjo aprovizacija sploh ne
dobi. Kakor je bilo objavljeno, razdelju-
je aprovizacija krompir in sicer onim
okrajem, ki še niso bili na vrsti. Tekom
prihodnjih dni razdeli aprovizacija tudi
svojo zalogo kislega zelja in se
razdelilni načrt pravčasno objavi.

— **Izdelke iz prekajevane Kranj-
skega deželnega mesta** za dobavo klav-
ne živine po mestna aprovizacija razde-
ljevala v svoji prodajalni v Gosposki
ulici na bele izkaznice za nakup mesa
po sledečem redu: V ponedeljek dne 27.
maja: od 8. do 10. št. 4401 do 4500,
od 10. do 12. št. 4500 do 4600, od 3. do 6.
št. 4600 do 4700, od 6. do 12. št. 4700
do 4800; v torek dne 28. maja: od 8.
do 10. št. 4800 do 4900, od 10. do 12.
št. 4900 do 5000, od 3. do 6. št. 5000
do 5100, od 6. do 12. št. 5100 do 5200;
v sredo dne 29. maja: od 8. do 10. št.
5200 do 5300, od 10. do 12. št. 5300 do
5400, od 3. do 6. št. 5400 do 5500, od
6. do 12. št. 5500 do 5600. — Vsaka
oseba dobi 1/4 kg. cene se poizvedo v
prodajalni.

— **Petroleji za obrt in samce.** 1.)
Petroleji za obrt (na 3. odrezek C
kart) se dobi od 1. do 3. junija t. l. Na
vsak 3. odrezek se dobi 1/4 litra petro-
leja. 2.) Petroleji za samce (na
3. odrezek B kart) se dobi od 4. do 7.
junija t. l. Na vsak 3. odrezek B kart se
dobi 1/4 litra petroleja. — **Popreke-**
tega časa se petrolejne do-
biveče na 3. odrezek B in C kart.
Petroleji se dobi v sledečih trgovinah:
v I. okraju pri Perdannu, Ces. Josipa trg.
v II. pri Tavčarju, Stari trg; v III. v
konzumu, Krakovo; v IV. pri Jemecu,
Tržaška cesta; v V. pri Stupici, Sodna
ulica; v VI. pri Ant. Mencingerju, Sv.
Petra cesta; v VII. v konzumu, Spodnja
Šiška; v VIII. pri Mencingerju, Marti-
nova cesta; v IX. pri Češnovarju, Do-
lenjska cesta.

Prosveta.

— **Predavanje v Trstu.** Danes ob 8.
uri zvečer bo predaval v Delavskem do-
mu Abditus - Prepeluh o vele-
zanimivem predmetu: Bližnje so-
cijalne naloge slovenskega
ljudstva.

— **Glasbenodramatični večer v Tr-
stu.** Na korist ženskega prispevanja za
slovenske vdove in sirote pod predsed-
stvom gospe dr. Rybabeve se bo vr-
šil jutri v Narodnem domu glasbenodra-
matični večer. Na vspehdu so mešani
zbori Glasbene Matice, komorni trio za
glosi, čelo in klavir, recitacije iz Gre-
gorčiča, Aškerc in Zupančiča. K sklepu
enodejanka z nastopom g. Skrbniška.

— **Delnice za slovensko Narodno**
gledališče se pridno podpisujejo tudi na
Hrvatskem. Tako javlja »Hrvatska Ri-
čica«, da je bilo v njeni upravi že pod-
pisano precej deležev in pozivlja vse
prijatelje sloven. kulture, da naj prispe-
vajo za slovensko Narodno gledališče.

Razne stvari.

• **Romuske ovce za Ogrsko.** V zmislu
nove trgovske pogodbe z Romunijo dobi
Ogrska iz Romunije 300.000 ovac, komad
po 160—200 K.

• **7000 študentov na dunajski univer-
zi.** Na dunajski univerzi je v letošnjem po-
jetnem semestru inškrbiranih nad 7000 stu-
dentov.

• **Eden zadnjih Jelačičevih veteranov**
umrl. Umrl je Aleksander Ullmannski od
Vračevca, a. in kr. podmaršal, star 85 let,
eden zadnjih veteranov Jelačičeve armade.
Boril se je v letih 1849., 1859., 1866.
in 1878.

• **Japonska pridobiva vedno več zla-
ta.** Iz New Yorka poročajo: Japonska vsto-
pa s posestjo Koreje v vrsto dežel, ki pri-
delujejo največ zlata. Od 4.708.118 funtov
šterlingov leta 1914 je naraslo japonsko
pridobivanje zlata v letu 1917 na 8 milio-
nov funtov šterlingov. Narastek znaša
20%.

• **V varstvo šip proti eksplozijam.**
Ugotovilo se je, da papirni trakovi, nalep-
ljeni na šipe in izložena stekla, močno
ovirajo razpok stekla pri eksplozijah. To
so ugotovili posebno v Parizu, kjer imajo
trgovci svoja velika stekla prepletena s
takimi trakovi, ki pa služijo tudi v reklam-
ne svrhe.

• **Der dumme Kerl von Wien.** V du-
najske listih je citati sledeči inšert: Jutri,
v četrtek, dne 23. maja popoldne ob 1. bo
na terasi kursalna v mestnem parku član
gledališča »Theater an der Wien« g. Hu-
bert Marischka slovesno poljubil ono da-
mo, ki je največ žrtvovala za VIII. vojno
posojilo.

• **Kondukterke v hlačah.** Kar ni mogla
vesti prismojena moda hlačnih kril, je dan-
es uvedla nujna potreba. Pri železnica in
tudi pri cestnih železnica so se dogajale
pogosto nesreče, povzročene vsled kril
sprevodnic. Vsled tega so nekatere spre-
vodnice na železnica in cestnih železnica
tako tudi v Gradcu odložile krila ter de-
lajo službo sedaj v hlačah.

• **Jedilne cene v Parizu in Odesi.** V
središču Pariza so bile na jedilnih listih v
restavrantih dne 1. maja 1918 nastopne
cene: predjed 1 frank, meso in sočivje 1 fr.
75 cts., dessert 75 cts., pol litra vina 20 cts.,
kuvert, kruh 65 cts., skupaj 5 fr. — Restav-
racijski list v Odesi: koteleta in izrezek 6
rubljev (poprej 75 kopejk), bescitek 7 rub-
ljev (75 kopejk), filet 10 rubljev (1 rubelj
50 kopejk), makaroni 6 rubljev (60 kopejk).

• **Obstreljevanje elektrarne v dolini**
Sarci. Ogrski brzojavni urad poroča iz Ino-
mosta, da so začetkom maja skupine Cap-
ronijev, ojačene po entitnih letalih, bom-
bardirale elektrarno v dolini Sarci. Vrgle
so 160 bomb in slučajni zadetek je uničil
strojne naprave v elektrarni. Izločitev te
elektrarne pa ne napravila nikake obutne
škoda, ker je razsvetljava Tridenca in juž-
ne Tirolske zajamčena z novimi električni-
mi napravami, zgrajenimi v vojnem času.

• **Blažena Švica.** V švicarskih listih
je sedaj polno inšertov, v katerih ponu-
jajo prvovrstni hoteli ob švicarskih jezerih
krasna stanovanja in najboljšo hrano. Po-
prečno stane soba s celodnevno izvrstno
hrano 6—7 frankov. Najdražji hotel in-
serira sobe s hrano po 6—12 frankov. Bajne
so tudi še cene obleke. Moderna ženska
obleka iz popolnoma volnenega blaga stane
85—225 frankov. Spomladanski damski
plašči od 75—270 frankov. Svilene bluze
od 22 frankov naprej.

• **Gordom Bennett,** lastnik lista »New
York Herald«, ki je, kakor znano, te dni
umrl, se je rodil leta 1842. kot sin ameri-
škega novinarja. Od očeta je prevezel leta
1872. upravo »New York Herald« in ga je
vodil po načelih svojega podjetnega očeta,
ki je z raznimi podjetji, s katerimi je izne-
nadil ves svet, napravil svoj list zanimiv
in mnogoiskan. Mladi Bennett je bil, kakor
njegov oče, tip ameriškega podjetnika v
vsakem pogledu. Ni se plašil nikakih stro-
škov, le da svojemu listu priskrbi in o-
sigura najsenzacionalnejše vesti.

• **Roparski umor v Brnu.** K trgovcu
z deželnimi produkti Rud. Seidlerju v Br-
nu je prišel te dni neki mladi človek, ki se
je predstavil za Karla Dridla in ponudil
večjo množico raznega blaga. Nato se je
odpeljala 25letna hčerka Seidlerjeva z njim
v Duhovan. S seboj je imela 4000 kron.
Drugi dan je dobil brzojavka s podpisom
hčerke, ki zahteva še 23.000 kron. Seidler-
je se je zdel stvar sumljiva. Ko je prišel
Dridla po 23.000 kron, je bil aretiran. Pove-
dal je, da je Seidlerjevo hčer ustrelil. Dridla
je v zaporu pil strup in v bolnišnici umrl.
O truplu dekleta in o denarju ni sledu.

• **Strašen roparski umor v Markovcu**
ob Daruvu. Ponoči dne 11. na 12. maja
se je izvršil v Markovcu strašen umor na
družini kmeta Stefana Dobriča, in sicer na
ženi, bratu, sinu, hčeri in služabniku. Ruski
vjetnik Dimitrij Belous je stanoval lani pri
Dobričevih in poznal vse domače razmere,
vedel je tudi, kje ima Dobrič denar. Zme-
nil so se že omenjeni Belous, neki drugi
ruski vjetnik Ivan Ščerbičkov in tretji, kate-
rega priimek ni znan, da oropajo Dobriča.
Šli so v Dobričovo hišo in tam ubili pet
oseb, samo gospodar Stefan, kateremu je
pravzaprav veljal napad, k sreči ni bil do-
ma. Razmetali so vse po sobi, ali denarja
niso našli. Dva Rusi so orožniki prijeli,
tretji je zbežal.

• **Evzeplja Paladino umrla.** Iz Ne-
aplja poročajo, da je umrla Evzeplja Pala-
dino, znani »medium«. Bila je doma iz ne-
apeljske okolice, ni znala ne pisati, ne
brati, bila pa je jako inteligentna in prebri-
sna. Nikdar ni mogla dati poljasnila o na-
menu in bistvu spiritsističnih pojavov,
kateri je ona izvajala. Slavno ime ji je pri-
dobil Lombrozo, ki se je skozi leta in leta
boril za njo in povdarjal, da on kot sodni
zdravnik ne more spoznati vsako simulacijo
Paladino je padla kot dete na glavo, kar ji
je povzročilo na lobanji nekako luknjo, s
katere je baje, ko je spala, privrel gorak
zrak. Svojičs je živelja prav dobro, zadnja
leta pa je bila zapuščena ter je umrla v
revščini.

• **Smrt rekordnega letalca Resnatija.**
»Corriere della sera« poroča iz New
Yorka, da se je ponesrečil italijanski le-
talski stotnik Resnati pri nekem letalskem
poskusu na letališču v Hamsteadu. Padel je
z novega Capronija. Resnati se je odliko-
val s svojimi drznimi poletji z novimi
ogromnimi letali. V novembru 1917 je bil
dosegel svetovni rekord, ko se je s svo-
jim capronskim trokrovnikom s 25 osebami
dvignil visoko v zrak iz Forta Monroe.
Njegov načrt je bil, preleteti atlantski oce-
an, v katero svrhu je pridno proučeval
zgorjenje zračne toke in se pripravil na
polet iz New Yorka v San Francisco, to je
približno 1400 km, ne da bi se med potjo
kje ustavil.

• **Avstrijsko emailsko blago za ukra-
jinsko žito.** Avstrijske emailske tovarne so
dobile uradno poročilo, da imajo vsi ti
obratni odsej skozi dva meseca delati samo
za Ukrajino. Zveza teh obratov ima ukaz,
poslati vso emailsko posodo Ukrajini, ka-
tera ho v zameno pošiljala krušno žito.

• **7000 oficirjev padlo ali umrlo.** Iz
uradnih virov prihajajoče poročilo o pad-
lih in umrlih oficirjih navaja, da je do kon-
ca januarja 1918. padlo ali umrlo oficirjev
po poklicu 3855 napram 3215 neaktivnim
oficirjem, skupno je torej mrtvih že 7070
oficirjev. To poročilo pa je presenetljivo,
ker trdi, da imajo oficirji po poklicu več
žrtev kakor pa rezervisti. To pa se čuje
kako čudno, ker je skupina rezervistov in
črnovojnikov 7krat tako velika kakor pa
skupina aktivnih. Torej mora biti statisti-
ka pogrešna.

• **Štrajk čevljarjev v Budimpešti.**
Dne 20. t. m. so budimpeštanski čevljarji
sklenili, da zapro svoje delavnice in pro-
dajalne čevljev in vztrajno protestno de-

monstracijo proti maksimalnim cenam, ka-
tere je postavila vlada. Drugi dan so bile
vse čevljarke delavnice in prodajalne za-
prte in okoli 1000 čevljarjev je demonstri-
rало po mestu. Vlada je določila maksimal-
ne cene na 175 K, čevljarji pa so hoteli
imeti maksimalno ceno 200 K. Seveda so
se dobili tudi taki, ki so zahtevali za par
čevljev 300 ali 400 K. Čevljarji so poslali
deputacijo 10 članov k trgovskemu mi-
nistru Szeternyju. Prosil so, naj se ukrene
vse potrebno, da se zagotovi eksistenca
čevljarke obrti. Minister je med drugim
povdarjal, da se morajo interesi občinstva
brezpogojno na vsej črti varovati. Čev-
ljarji naj dokažejo pismeno, kaj je zgreše-
nega v vladni odredbi. On sodi, da so v
odredbi določene cene popolnoma zadost-
ne. Minister pa hoče tudi izvesti poseben
obrtno - politični načrt, ki bo malo obrt na
Ogrskem reorganiziral in ojačil.

• **Roparski umor v hotelu »Bristol«**
na Dunaju. K včerajšnjemu poročilu do-
dajamo: Umoren Julija Earl je bila pri
baronici Vivante v službi s presledki 16
let. Rojena je leta 1878. v Slatianu na Če-
škem, pristojna na Anglesko. Uživala je v
družini polno zaupanje. Dne 23. maja sta
šla baron in baronica Vivante na obisk.
Earl je pravila že par dni, da je za četrtek
povabljen k sorodnikom, ali ni hotela iti,
naučeval je rekla baronici, ko jej je prigo-
varjala, naj gre, da rajše ostane doma. Ob
1/5. je prišel tapetnik Fran Usovski, da v
baronovi sobi izvrši nekatere naročene
poprave. Ker se na tikanje ni nihče ogla-
sil, je vstopil v stanovanje s sobarico
Sculler, kjer sta našla Earlovo mrtvo v
krvi. Štirikrat je bil privla vrvice
okoli vratu. 10 minut pred 5. uro je prišla
Earlova v hotelski bureau in zahtevala od
knjižovodkinje, da jej po nalogu baronice
odpre hranilnik, ključ je prinesla s seboj.
Vzela je samo barončin usnjat kovčeg, v
katerem je bilo denarja in dragocenosti za
kakega pol milijona kron. Morda je kdo
prisilil Earlovo, da je šla po kovčeg, nato
pa jo je napadel in umoril. Earlova je več-
krat govorila, da ima razmerje z nekim
mladim človekom. Aretirani sta bili doslej
dve osebi, in sicer neki daljni sorodnik ba-
ronice, zavarovalni uradnik Emo D. in ne-
ka uradna njegova koleginja, ki se je na-
hajala pogostoma z njim v družbi.

• **Mož z dvema ženama.** Interesanten
proces se je vršil te dni v Parizu. Neki
mladi mož po imenu Clerget je imel dve
ženi, ki sta bili obe z njim poročeni. Prvo
je poročil leta 1898., drugo pa 1915. V letu
1913. je spoznal v trgovini La Fayette El-
viro Corun, ki je bila tam nastanjena. Ker
mu je dopadla, ji je začel dvoriti in kmalu
je bila njegova ljubica. Leta 1915. mu je
nekega lepega dne povedala, da se čuti
mater in zahtevala od njega, da jo poroči.
Rekla je, da se to mora zgoditi, sicer skoči
v Seino. Clerget se je vdal in je poročil
Elviro Corun. In tako je začela za Cler-
geta nekaka dvojna eksistenca. Svojo prvo
ženo je ljubil tako, kakor drugo in otroke
prve žene je imel tako rad, kakor otroke
druge žene. Kerkoli je bil, je bil dober
mož in dober družinski oče. Ko je moral
v vojno, se je obnašal vrlo hrabro in pred
Verdunom je bil ranjen. V bolnišnici je
sprejmal obiske obeh svojih žen, ali vedno
tako spretno urejeno, da druga za drugo ni
nikdar vedela. Ko je ozdravel, je bil pri-
deljen težki artiljeriji v garniziji Saint
Cloud, odkoder je prihajal sedaj na dom
prve žene, sedaj na dom druge žene. ka-
kor so mu dopuščali službeni dopusti. Sled-
nič pa se je vendar vsa stvar razkrila in
Clerget je prišel pred vojno sodišče. Cler-
get je sicer obojen na dve leti zapor, ali
v zapor ga ne pošljejo, marveč odide kma-
lu zopet na fronto, in ko se vrne, mu bo
najbrže kaznen odpustena.

• **Poset iz Rusije ...** Zagrebške
»Novosti« poročajo: Te dni je prišla neka
gospa v Rudolfovo vojašnico v Zagrebu
iskati svojega moža »avstrijskega častni-
ka«, ki se je z njo poročil v ruskem vje-
tništvu. Povedala je, da je hči štabnega
stotnika in na vprašanje, kako se je to do-
godilo, je povedala cel roman svoje ljube-
zni z »avstrijskim praporščakom«, ki se je
z njim spoznal na domu svojega očeta.
Kjer je bil za poveljnika nad drugimi. Tudi
ona mu je ugajala in ko je prišlo do bli-
žjega prijateljstva, ji je on zamolčal, da je
samo narednik, da je oženjen in oče dveh
otrok. In tako sta se kmalu oženila. Medtem
pa se je skilala njih »zakonska« sreča, ki
je bil vesel tudi nevestin oče. Kakor je
Rdeča garda »boljševike Avstrije« mrzila
brez razlike, tako so tudi našemu junaku
postala ta prevroča in odšel je »za grani-
co«, ne da bi svoji golobici vsaj voščil
»Do svidenja!« Obetal je, da se skoro vrne
in seveda tudi ni pozabil vzeti seboj nevest-
ninskih dar 1600 rubljev. Ker ga pa le ni
bilo nazaj, je prišla ona sem, da ga obišče.
Ko so ji povedali pravi naslov, je odšla na
njegov dom v D. selu in se uverila, da je
oženjen in še zraven oče dvoje otrok (ne
vračunši dete, ki ga je imel z njo). Toliko,
da je ni zadela kap. Razočarana je bila
kajpada tudi žena iz »prvega« zakona, vi-
deč svojo protivnico z daljnega severa,
ker jej dobri mož nikdar ni o tem povedal
ničesar. Njega ni bilo doma, čeprav je bil
na dopustu. Sešla pa sta se »prav slučaj-
no« v Ilici. Lahko si je misliti, kako mu je
bilo pri srcu, ko jo je našel! Povrh pa je
bila z njim še ena nova, druga, ki jo je
predstavil svojemu ruski ženi za »sestro«. Mi-
slil je, da ona nič ne ve o njegovi obitelji
in jo pozove, poslovišči se od »sestre«, da
ide z njim na stanovanje. Odvedel jo je v
Ilici v gostilno, kjer je vzel sobo in name-
raval z njo prenočiti. Medtem pa ga je ona
pričela zmerjati »po ruski« in mu dokazala,
da ji je vse znano in da pojde na polkovno
zapovedništvo, kjer je stvar tudi prijavila.
Kaj bo sirta dosegla s tem — kdo ve?

Ob napetosti okolice želonca, ščipa-
nju po trebuhu, kislem vzpehavanju, hudih
gorečih, pokvarjenem okusu pospeši
prirodna »Franc Jožefova« grenčica
spricho posebnih svojih lastnosti očisti-
ne jedilnega kanala hitro in izdatno in
ne vpliva samo ugodno na prebavno de-
lovanje, nego tudi na splošno počutenje.

„AKADEMIJA“ priredi v pone-
deljek 27. maja
ob 8. uri zvečer v »Mesnem domu«
javno predavanje o lakoti
Predava dr. Pavel Grošelj.
Vstopnina 40 vin., dijaki in delavci vstop-
nine prosti.

Gospodarstvo.

— **Osmo avstrijsko vojno posojilo.**
Danes so razposlale banke, ki so v kon-
zorciju za državne kreditne operacije,
prospekt o osmem avstrijskem vojnem
posojilu. Subskripcija na novo vojno po-
sojilo traja od 28. maja do 2. julija t. l.
— Kakor prejšnje vojno posojilo, bodeta
tudi tokrat izdani dve vrsti in sicer
5 1/2 % štiridesletno amort. posojilo
za ceno K 9250, ki se zniža vsled 1/2 %
bonifikacije in povrnitve enomesečnih
obresti na K 9154; druga vrsta tega
posojila, 5 1/2 % odpovedljive državne
zakladnice, je povsem nov tip, kateri
bode gotovo našel mnogo simpatij. Kurz
istega znaša K 96 — in se zniža po od-
bitku 1/2 % bonifikacije na K 9550. Last-
niki teh papirjev bodo zamogli, počeni s
1. septembrom 1923, odpovedati na
šest mesecev kapital. Razen ugodnosti,
ki jih nudijo tudi prejšnja posojila, je na-
vesti, da se pri obeh posojilih za prve
tri mesece povrnejo subskribentu obre-
sti v naprej. Nadalje zagotavlja država
imejteljem osmega vojnega posojila, da
bodo imeli prednost pri nakupu sedaj v
vojaški rabi se nahajajočih potrebščin
in materiala, ko jih bode vojaška upra-
va ob demobilizaciji razprodajala, kar
je gotovo velike važnosti. — Ni dvoma,
da bode pri ugodnem vojaškem položu
naše monarhije in z ozirom na vla-
dajočo oblico denarja doseglo osmo vo-
jno posojilo popoln uspeh. — Prijave
sprejema in vsa tozadevna pojasnila da-
je članica bančnega konzorcija za dr-
žavne kreditne operacije in oficijelno
subskripcijsko mesto Ljubljanska kre-
ditna banka v Ljubljani in njene podruž-
nice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu,
Gorici in Celju.

Darila.

Družba sv. Cirila in Metoda je preje-
la od omizja »Peter na skalci« sedel in na-
prej »vžigal« 10 K 20 vin in 30 K, vsega
skupaj je dosegla nabranega 133 K 20 vin.
— Po g. M. Marinčnu iz Trilca je prejela
Ciril - Metodova družba 135 K, katere so
zbrali sokolski bratje in prijatelji Ivana
Dobrina, kateri je dne 29. aprila umrl v
Ljubljani. Rajniki je bil soustanovitelj te-
lovnega društva »Sokol« v Trilcu, večlet-
ni vadiitelj in načelnik in njegov član do
svoje smrti. Pokojnik je bil dasi priprost
človek, vnet Slovenec. — Gosp. prapor-
ščak Lud. Žepič je nakazal z bojnega po-
lja za Ciril - Metodovo družbo vsoto 172
kron, nabrano med slovenskimi in češkimi
častniki na slučajnem sestanku na južno-
zapadni fronti. — Gosp. Jakob Blažon iz
Celja je nabral dne 11. maja 1918 v narod-
ni gostilni g. Radeja na Bregu o priliki
slavlja gosp. dr. Vaneta Radeja, za našo
solsko družbo 120 K. Bog živ vrle podpi-
ratelje Ciril - Metodove družbe!

**Zahvalni dar dežele Kranjske za re-
šitev cesarja.** Odboru za »Vojaški dom«
v Ljubljani so darovali: Gosp. Alojzij Per-
sche, Ljubljana, 1000 K; prevz. knezoškof
dr. A. B. Jeglič 500 K; Dorošev Franc, ve-
letržec, Ljubljana, 500 K; Pavel Seemann,
Ljubljana, 100 K; Fran Hönigman, dekan,
Vrhnika, 50 K; Adolf Mikusch, Ljubljana,
50 K; E. Trebuhovič pl. Schlachtschwert,
Ljubljana, Breg št. 20, 50 K; Jožef Anžič,
Sv. Jošt na Kranjskem, 18 K; Roza Kav-
čič, soproga predsednika okrož. sodišča v
pok. Ljubljana, Kolizejska ulica 12, 10 K;
J. Giontini, Ljubljana, 20 K; mestno župan-
stvo Kranj 881 K 20 vin; županstvo obče-
ne Gorenji Logatec 304 K 10 vin; župan-
stvo Lienfeld 258 K; županstvo Višnja go-
ra 253 K; mestno županstvo Lož 229 K 20
vin; županstvo Trzin 217 K 40 vin; žu-
panstvo občine Nevlj pri Kamniku 142 K
70 vin; županstvo občine Sodražica 132 K;
županstvo Račna 115 K 80 vin; županstvo
Smarcar, okraj Kamnik 110 K; županstvo
Dole pri Idriji 105 K 70 vin; županstvo ob-
čine Prečna 100 K; županstvo Godovci 100
kron; županstvo Želmlje, okraj Ljubljana,
88 K; županstvo Veleosvo 70 K; županstvo
Gorenja vas 54 K; županstvo Dole pri
Idriji 50 K; županstvo občine Lužarje 50
kron; občinski urad Polica, okraj Litija, 50
kron; županstvo Tomšelj 50 K; županstvo
občine Planina pri Vipavi 40 K; županstvo
Dole pri Idriji 30 K; županstvo Koprivnik
25 K; županstvo Mala gora 25 K; župan-
stvo Briga 20 K; županstvo Kresnice 15 K
40 vin; županstvo Stražišče pri Kranju
100 K; županstvo Črni potok 72 K; župan-
stvo Knežja lipa 11 K; občina Dol pri Lju-
bljani 50 K; županstvo na Češnjicah, p.
Šmartno v Tuhinju 69 K 70 vin; županstvo
Spodnji Log 120 K; županstvo Gora 132 K
90 vin; županstvo Koče 30 K; županstvo
občine St. Jošt pri Vrhniki 100 K; župan-
stvo Nasevice pri Komendi 20 K; župan-

stvo Dolenji Logatec 50 K; vodstvo nem-
ške mestne deklške šole 52 K 88 vin; Za-
družna centrala v Ljubljani 2000 K; hram-
nica in posojilnica v Domžalah 100 K;
okrajna posojilnica v Radečah 30 K; hram-
nica in posojilnica v Kropi 10 K; Spar-
und Darlehenskassenverein Gottschee 10 K
hramilnica in posojilnica v župniji Sv. Tro-
jica v Trzinu 10 K; okrajni odbor pomož-
ne akcije v Šmarjeti 50 K; župnijski urad
Domžale 360 K; župni urad Sv. Stefana v
Košani 300 K; župni urad Spodnja Idrija
200 K; župni urad Vrhnika 100 K; župni
urad Unterwarmberg p. Stara Loka 73 K
30 vin; župni urad Fara pri Kostelu, Do-
lenjsko, 40 K; župni urad Boh. Srednja
vas 30 K; župni urad Ježica 10 K; župni
urad Črni vrh p. Polhov gradec 7 K; župni
urad pri Trojici 60 K; župni urad v Škofji
Loki 70 K; župni urad Srednja vas na
Kočevskem 30 K; župni urad Slavina 154
kron. — Vsak dan naraščajoči darovi pri-
čajo o plemenitem stremjenju vsega pre-
bivalstva naše dežele manifestaciji za ce-
sarja pridružiti veliko dobro delo za naše
domače vojske. Vsak dan naj pomnoži da-
režljivost v ta veliki namen! Darove je
pošiljati Odboru za »Vojaški dom« v Lju-
bljani.

Upravištvu naših listov so poslali:
Za »Ciril - Metodovo družbo«: Ne-
imenovani iz Judenburga 117 K, M. P. iz
Cerknice 50 K od dobljene stave g. F.
D., dr. Anton Vilimek, zdravnik iz Bi-
zeljskega, 50 K, honorarja gđc. Milice
Rumprechtove iz Krškega, Viktor Lav-
renčič iz St. Petra na Krasu 20 K, zbra-
la vesela družba pri finih sardinah in
dobri kapljici, Karel Zupanc iz Sevnice
10 K, za dve vžigalice, ki jih ni bilo,
Pavla Lajovic iz Litije 15 K, daroval g.
inženjer Ferdačko Janovski, ker se je
naučil peti prelepih slovenskih pesmi,
Fran Kolbe iz Litije 6 K, Albin Haupt-<

Sprejme se hlapec,
zanesljiv in pošten, ki zna dobro o-
pravljati konje. Hrana pri hiši. Poizve
se: Ljubljana, Stari trg 19, prit. 2473

Išče se
prazna soba ako mogoče z
kuhinja in stranko brez otrok. Ponudbe na uprav.
»Slov. Naroda« pod brez otrok 2462.

Zamenjam
1 kg fine nežgane kave za belo
moko. Naslov pove upr. »Sl. Nar.« 2512

Sprejme se
dekla za vsa domača
dela v trgovini. Naslov pove upr.
»Slovenskega Naroda«. 2405

5 orolov sveta
na ljubljanskem polju je naprodaj.
Kdo proda, pove upr. »Sl. Nar.« 2477

Proda se dobro ohranjeno :
moško kolo.
Naslov pove upravnistvo »Slovenskega
Naroda«. 2489

Spretna modistka
se takoj sprejme. — Plača po do-
govoru ozir. po zmožnosti od 140 do
180 K. Ponudbe pod: »stalna mo-
distka 2520“ na upr. »Slov. Nar.«

Dve dami bi radi prevzeli
gostilno na račun
v kakem prometnem kraju. Ponudbe
na upravnistvo »Slovenskega Naroda«
pod »gostilna 2406“.

Dvonedstropna hiša
v spodnji štiki se proda. Hiša je
skoraj nova ter v najboljšem stanju,
z obširnimi vrtni in zelenjavo. Poizve
se pri upravnistvu »Slov. Nar.« 2450

Zdrobljeno steklo
od šip
in druge steklene drobe kupujem.
Dostavijo se vagoni. B. Rosenstrauch,
Dunaj, IX. Berggasse 32. 2478

+

Vsemogočnemu Bogu se je dopalo, da pozove k sebi iz
te doline solz našo nepozabno, ljubo soprogo, oziroma majko,
taščo, staro mater, gospo

Eleonoro Endlicher,
rojeno Pivnička,

kd je dne 16. t. m. na Dunaju po kratki boleznj izdihnila plem-
enito svojo dušo, kar mesto posebnih obvestil javljam tem
potom vsem prijateljem in znancem. 2492

Dunaj-Dunaj, 18. maja 1918.

Avust Endlicher umir. ravnatelj Zemljišno zaupnog zavoda
kraljevine Dalmacije, Drniš. — Rudolf Endlicher med. Dunaj,
sin. — Mici Berberović hči. — Ela Endlicher prostovoljna
streljica v res. bolnici Rdečega križa na Dunaju. — Jovo Ber-
berović pristav drž. žel., Dunaj, zet. — Ersto Berberović vnuk.

Zahvala.

Ker se ne morem vsakemu posebej za-
hvaliti, izrekam podpisani tem potom vsem
gospodom in gospem svojo najsrčnejšo za-
hvalo za tolažilne obiske, ki so mi lajšali
zadnje ure ob boleznj kakor tudi za ude-
ležbo pri pogrebu mojega sina Danijela.

KRAJ, dne 23. maja 1918. 2499

K. Rožaj.

Hiša
na prometnem kraju
v sredini Ljubljane
naprodaj. — Poizve
se v trafiki Ivan Stine, Valvasor-
jev trg. 2464

Tesarje in mizarje
proti dobremu plačilu (za hrano in sta-
novanje skrbieno) sprejme ANTON
STEINER, Ljubljana, Jeranova
ulica št. 11. 175

Čevljarskega pomočnika
in vajenca sprejme takoj Karl Bolha,
čevljarski mojster, Ljubljana, Radeo-
kega cesta št. 2. 2476

Na prodaj so
TRIJE KONJI vporabni
vožnji in dve
leti stara **žrebica.**
Poljanska cesta 55 v Ljubljani. 2449

Komptoristinja
vešča slovenskega in nemškega jezika
in pisave so išče. Ponudbe s sprice-
vali in zahtevami na F. J. ROSE,
Zagreb, Ilica 5. 3420

Delavce in delavke
sprejme takoj v službo strojna tovarna
Samsa & Co v Ljubljani, Metel
kova ulica 4. Zglaševanje od 4—5
popoldne. 2200

6 krasnih perzijskih
preprog
se radi odpoto-
vanja proda po
primerini ceni.
Vpraša se pri upravnistvu hotela
Malič (Stadt Wien) Ljubljana 2486

Proda se kavarnaška opra-
va, obstoječa iz
lambrije z velikimi zrcali za 2 veliki
dvorani, 30 marmornatih miz, 2 Sei-
fertova biljarda, slonove kroglice, tape-
cirane klopi, čez 100 stolov, bufet itd.
proda se vse skupaj ali posamezno.
Natančnejša pojasnila daje g. B. Ka-
menšek v Dobri pri Celju. 2478

Prazne vreče
vsake vrste in suhe gobe kupuje
vedno in v vsaki množini ter plačuje
po najvišjih dnevnih cenah trgovska
firma J. Kušan, Kranj, Gor. Isto-
tam se sprejme trgovski učenec.

Zamenjam živila
za kuhinjske vage z utežmi. Naslov
pove upr. »Slov. Naroda«. 2496

IZURJENA
PRODAJALKA :
se sprejme takoj. Ponudbe na modno
trgovino H. Kenda v Ljubljani. 2379

Komptoristinja
zmožna slov., nem. in ital. jezika, se
proti dobri plači sprejme v lini trgo-
vini. Samo pisemne ponudbe. Naslov
pove upravnistvo »Slov. Naroda«. 2518

„Dobavljam vsako soboto :“
turopoljske prašiče
v večji množini. Cenjene ponudbe
na »Trgovca 2444“.

Kdor ima ob nenadni izselitvi
STANOVANJE
2 sob s pripadki, naj ponudi pod
»ROSTOKAR“ na upravnistvo »Slo-
venskega Naroda«. 2335

KISLO VODO
in vino razpošilja 1768
A. Oset p. Guštanj Koroško.

STARI DENARJI
(Zlasti grški, rimski, srednjeveški) se
kupijo po najvišjih cenah. Po-
drobne ponudbe pisemno na K. Kö-
nigsstätter, Dunaj, VIII., Breiten-
feldergasse 18. 2362

Redka prilika!!!
Par briljantnih uhanov
(2 krasna, izredno velika briljanta) se
ugodno proda. — Lud. Černe, ju-
velir, Ljubljana, Wolfova ul. 3. 2487

Praste
izpuščajte grinto, srebrico in dru-
ge kožne bolezni odpravi hitro
in sigurno Paratol, domače ma-
zilo. Ne umaje, je brez vonja, zato
uporabno tudi čez dan. Veliki lonček
K 350, dvojni K 6.—. Dalje Paratol
tresni prašek za varstvo občutljive ko-
že, škatlica K 250. Oboje se dobi
proti vpslatvi zneska od lekarnarja
M. Klein Paratol tvornici v Budim-
pešti, VII-24, Róza utca 12.

Prodajam trgovsko hišo
žganjarno, gospodarska poslopja, skladišča
v mestu Metlika, 15 minut do
železniške postaje, na glavnem trgu
trgovina svetovno znana, renomirana,
z nekaj orali zemlje, dva velika sadna
vrta, 4 vinogradi, zrele hoste, hrasti,
smreke, akacije, kostanj. — Polovico
kupnine lahko ostane vknjižene. Proda
se radi starosti. Natančno pove lastnik
F. Skušek, Ljubljana, Subičeva ulica 3.

Tvrdba
Oražem in Jančar
v Ljubljani, Breg št. 6,
se priporoča slavnemu občinstvu
za stavbna in pohištvena
pleskarska dela. 2516
Delo se izvršuje še z dobrim
prvim blagom.

Velika izbira pokrajinskih
umetniških in drugih
RAZGLEDNIC.
Narodna knjigarna,
Prešernova ulica 7.

Išče se
zakonski par brez otrok
z dežele za vrtna in poljska dela proti
dobri plači ter s prostim stanovanjem
in kurjavo. Nastop takoj. — Pojaspila
daje Jos. Bergmann v Ljubljani,
Poljanska cesta št. 87. — 2517

Imam okrog 1000 podre-
nih lepih 2515
hrastovih dreves.
Poizve se pri: Kunsterju v Litli.

PRODA SE dobro ohranjeno
damsko kolo 2446
Istotam je dobiti
malinovec.
Izve se v hotelu Krmar v Logatcu.

Prostovoljna javna dražba
stoječe mrve 2513
v obsegu 8 orolov, deljena v manjše
parcele se vrši v Trzinu dne 2.
maja popoldan na licu mesta trav-
nika »Golica« Kupci naj se zgledajo pri
lastniku Francu Capuder, Trzin 96.

Stanovanje
oziroma prostori za pisarno v bližini
sodnije se išče eventualno se zamenja
stanovanje v tem kraju, s cenim pa
lepim stanovanjem na periferiji mesta.
Tudi se zamenja hiša na Dunaju z
hišo v Ljubljani. Ponudbe na upravnistvo
»Slov. Naroda« pod »stanovanje in
zamenja 840“.

Češko gosle perle.
1 kg belga puljenega I. vrsta K 24.—
1 » » » II. » » K 16 50
1 » » » » » » » K 7.—
1 » » » » » » » K 10.—
1 » » » » » » » K 6 50
Po povzetju pošilja se po 5 kg ali več.
I. HALDER, Praga-Smichov,
Kinského tř. 1. 2377

Vrtnar in sirar
(Schweitzer) popolnoma samostojna
v svoji stroki se išče za takojšnji
nastop. Služba trajna, plača po dogo-
voru. Ponudbe na Jadransko hotel-
sko i kupališčno d. d. Sušak. 2445

krepak deček,
15 let star, ki je s prav dobrim uspe-
hom dovršil petrazredno ljudsko šolo.
Ponudbe sprejema šolsko vodstvo v
št. Juriju pod Kumom, p. Radeče
pri Zidanem mostu. 2448

Kupujem umetno
zobovje
in splošno vse, kar je starinsko.
Posredujem pri prodaji posestev.
ALBERT DERGANC, brivec
Franciskanska ulica 10. 1438

LIMONOV SOK
umeten, s saharinom oslajen, koncen-
triran, finega vonja, izdaten in stano-
viten razpošilja od 6 kg naprej po
kg K 10.— po povzetju. Tudi mal-
nov sok. 2172

Adolf Tosek, Praga-Vino-
gradi št. 1274-17.
Za večje odjeme specialne ponudbe.
Uvedeni zastopniki se iščejo.

Iščem izurjeno
štenografinjo.
Plača dobra. Prehranjevalne in druge
razmere ugodne. — Nastop 20. junija
eventualno prej. Ponudbe s sliko rek.
na naslov: 246

Dr. Ferdinand Müller,
odvetnik v Celovcu (Klagenfurt),
Koroško.

Prodaja se dve moški
kolesi s predvorno pnev-
matiko. Ogleda se
Cesta na Kodo-
ljevo št. 8, do 1. popoldan. 2510

Služkinja
se potrebuje takoj k trem ljudem v
nekelem mestu na Dolenjskem, za oprav-
ljanje hišnih del. Plača po dogovoru.
Naslov se izve v upravnistvu »Sloven-
skega Naroda«. 2466

PEGE
Dr. A. RIXA pasta Pompadour.
Popolnoma neškodljiva. Poizkušnja K 1-50, veliki lonček K
4.—. Dr. A. RIXA biserno mleko, tekoč puder, rožnat, bel
in naravno rumen, steklenica K 5.—. Diskretno razpošilja
Dr. A. Rix. kosm. preparati. Dunaj IX., Lakerergasse
6 E. Zaloge v Ljubljani: drog. A. Kanc, drog. »Adria«, v Mariboru: Lekarni
»Pri Angelju varhu«, »Pri Mariji pomočnici« in drog. Wolfram, v Trstu:
parfumerija Andreuzzi, Korso 5. 2231

25. šolsko leto.
Dunajski starčenom. najodličnejši
specialni dekliški penzionat
B. Freyerja naslednica 2521
Splošna izomika, nadaljevalni tečaj, licej, glasbena, jezikovna šola, pouk
v obdelovanju vrta. Izvrstna prehrana.
Internat. Polinternat. Eksternat.
Počitniški dom graščina »Rimski vrt« Koroško.
Dunaj I., Kolowratring št. 9 (na uglu Schwarzenbergplatz).
Govorilno ure od 11-1 in od 2-5. Telefon 8250. in Prospekti.

Vsaka dama naj čita
mojo velezanimivo navodilo o
modernem negovanju grudij.
Iskušen svet pri vpadlosti in pomanj-
kanju bujnosti. — Pišite zaupno na
Ido Krause, Požun, Pressburg Ogrsko
Schanzstrasse 2. odd. 41.

STARINE
pohištvo, tudi cele oprave, porcelan itd. se kupi.
Dopisi z natančnim popisom če mogoče z navedbo
cene pod »Selbstkäufer 65.784“ na anončno
ekspedicijo Eduard Braun, Dunaj I., Stöbelg.

Slovenska trrdka.
Kdor ne pozna
izdelkov »ADRIA«, naj si naroči takoj cenik in vzorce,
da spozna njih kakovost. Kavni nadomestek s slad-
korjem in cikorijsko mešan, pralni prašek, snežno-
beli, vanilijin sladkor, pecilni prašek, pravi čaj,
milo za brtje, toaletno milo, pralno milo, nado-
mestek za škrob, plavilo v steklenicah in kroglicah,
francosko žganje, cigaretni papir, mak, kum-
na, paprika, poper itd. Krtače za ribanje, kocke
za juho in golaš, kolofonija, grenka sol itd. itd.
Naročite si kavnega nadomestka, dokler je čas, ker v krat-
kem ne bode dobili sladkorja ter s tem tudi kave ne. 2177

Zahtevajte cenik takoj.
FILIP ŠIBENIK,
IZDELKI »ADRIA“ ZAGREB.

Slovenska trrdka.
Kdor ne pozna
izdelkov »ADRIA«, naj si naroči takoj cenik in vzorce,
da spozna njih kakovost. Kavni nadomestek s slad-
korjem in cikorijsko mešan, pralni prašek, snežno-
beli, vanilijin sladkor, pecilni prašek, pravi čaj,
milo za brtje, toaletno milo, pralno milo, nado-
mestek za škrob, plavilo v steklenicah in kroglicah,
francosko žganje, cigaretni papir, mak, kum-
na, paprika, poper itd. Krtače za ribanje, kocke
za juho in golaš, kolofonija, grenka sol itd. itd.
Naročite si kavnega nadomestka, dokler je čas, ker v krat-
kem ne bode dobili sladkorja ter s tem tudi kave ne. 2177

Zahtevajte cenik takoj.
FILIP ŠIBENIK,
IZDELKI »ADRIA“ ZAGREB.

Slovenska trrdka.
Kdor ne pozna
izdelkov »ADRIA«, naj si naroči takoj cenik in vzorce,
da spozna njih kakovost. Kavni nadomestek s slad-
korjem in cikorijsko mešan, pralni prašek, snežno-
beli, vanilijin sladkor, pecilni prašek, pravi čaj,
milo za brtje, toaletno milo, pralno milo, nado-
mestek za škrob, plavilo v steklenicah in kroglicah,
francosko žganje, cigaretni papir, mak, kum-
na, paprika, poper itd. Krtače za ribanje, kocke
za juho in golaš, kolofonija, grenka sol itd. itd.
Naročite si kavnega nadomestka, dokler je čas, ker v krat-
kem ne bode dobili sladkorja ter s tem tudi kave ne. 2177

Zahtevajte cenik takoj.
FILIP ŠIBENIK,
IZDELKI »ADRIA“ ZAGREB.

Slovenska trrdka.
Kdor ne pozna
izdelkov »ADRIA«, naj si naroči takoj cenik in vzorce,
da spozna njih kakovost. Kavni nadomestek s slad-
korjem in cikorijsko mešan, pralni prašek, snežno-
beli, vanilijin sladkor, pecilni prašek, pravi čaj,
milo za brtje, toaletno milo, pralno milo, nado-
mestek za škrob, plavilo v steklenicah in kroglicah,
francosko žganje, cigaretni papir, mak, kum-
na, paprika, poper itd. Krtače za ribanje, kocke
za juho in golaš, kolofonija, grenka sol itd. itd.
Naročite si kavnega nadomestka, dokler je čas, ker v krat-
kem ne bode dobili sladkorja ter s tem tudi kave ne. 2177

Novo presenečenje v
KINO CENTRAL v dež. gledališču
Elite predstave!
Sobota 25. ob pol 6., 7. in 9. zvečer. Nedelja 26. ob pol
5., 6., pol 8. in 9. zvečer. Ponedeljek 27. maja ob pol 6.,
7. in 9. zvečer.

Najslavnejši igralec Nemčije
Albert BASSERMANN
v štiridej. krasnem igrokazu
Vesela Pepi Glöckner v veseloigri: 2481

KOMTESA KRAVJA DEKLA.
Ni za mladino.

Nove predstave za otroke
v soboto 25. maja ob 4. popoldne, v nedeljo 26.
maja ob pol 11. popoldne in 3. popoldne, v po-
nedeljek 27. maja ob 4. popoldne.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani
in njene podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju
kot oficijelno subskripcijsko mesto
sprejemajo prijave na
VIII. avstrijsko vojno posojilo

po originalnih pogojih:

I. davka prosto 5½% amort. držav. posojilo à 91.54%
II. davka proste 5½% odpovedljive držav. zakladnice à 95.50%
Tiskovino za prijavo in pojasnila so strankam brezplačno
na razpolago pri naših blagajnah.

Išče se učenka

za šivanje. — Mihalček, Lingar-
jeva ulica 2, Ljubljana. 2511

:: Učenka ::

pridna, poštena, 14 let stara, z dežele, želi vstopiti v dobro trgovino mešane stroke, v dobro hišo, z vso oskrbo. — Vstop takoj. — Varuh: F. Skušek, Ljubljana, Šubičeva ulica 3. 2500

Peki in mesarji

se za ustanovitev pekarije oz. mesnice takoj sprejmejo pri gradnji železnice Logatec—Črni vrh. Naznanijo naj se zahtevek plače itd. Vprašanja ozir. predstavitev pri firmi Bröder Redlich & Berger, Spodnji Logatec, Notranjsko. 2507

Trgovski pomočnik

se išče za ureditev trgovine z mešanin blagom. — Biti mora vešč cen in poznavalec blaga. Hrana in stanovanje v hiši. Kje, pove upravništvo „Slovenskega Naroda“ proti priložni dopisnici za odgovor. 2498

Zlahtni grah

dozori v šestih tednih. Eg stane 19 kren in se dobi v trgovini s semeni Sever & ko. preje Peter Lasnik, Ljubljana

Dobro velika trgovina krič in metla, ki more dobaviti točno, odda za Kranjsko s sedežem v Ljubljani

glavno zastopstvo

Ozire se samo na vseskozi najboljše nređene gospode, ki merijo do kazati uspeha in ki so v stenu, razvijati svoje kupolje. Ponudbe pod „EXISTENZA“ na upravništvo „Slovenskega Naroda“. 2454

Prihranite si denar

ako kupite 2367
BARVO za obleko
TEKLA Edina nepotvorjena — pralna znamka — Na drobno zavitek 60 h. 6-7 zavitek za eno damsko obleko. Preprodajalci ugodne cene na debelo. — Svarilo pred ponaredbami z enako se glasečimi imeni. Zahtevajte samo znamko „TEKLA“.

COMMERCIA, prodajalna družba za kem. tehn. potrebitine. Praga II. Vavčavske namesti 13. — Telefon 6187.

DAMSKA

MESEČNA PREVEZA

zdravniško priporočena. Varuje pred prehlajenjem, dobro vsesava, piše, komodna in praktična, varuje perilo, se dobro pere ter ostane vedno mehka. Kompletna garnitura K 12.—, 13.—, na leta trpečna K 24.— 30.—, najfinjša pa K 36.— in K 42.— Porto 95 vinarjev. V varstvo žensk izmivalni aparat 40.—, 45.— K. Pošiljatev diskretna. — Higijena, blaga trgovina St. Potoky Dunaj, VI. Steingasse 15. 1199

Miši, podgane, stenice, ščurki.

Izdelava in razpošiljanje preskuseno radikalno učinkovitih uničevalnih sredstev, za katera dobivamo vsak dan priznana pisma. — Zoper podgane in miši K 5.— Proti ščurkom in ščurkom K 4.50. Tinktura zoper stenice K 2.— Uničevalec moljev K 2.— Prašek zoper mrčes K 1.50 in 3 K. Razpošiljanje K temu K 1.20. Tinktura zoper človeške uši K 1.20, za živalske uši K 1.50. Prašek zoper uši v obleki in perilu K 2.— Tinktura zoper pasje bolhe K 1.20. — Prašek proti perutinski ušem K 2.— Tinktura zoper mrčes na drovju in zelenjadi (rastlinske škodljivce) K 3.— Pošilja se po povzetju. — Zavod za uničevanje mrčesa M. Jünker, Zagreb 15, Petrijska ulica 3. 2479

Kupujem zmedene ženske lase.

Stefan Strmoli, Ljubljana, Pod Zračno št. 3.

POZOR! Zaradi vpoklicanja v vojaško službovanje je lokal odprt samo za prodajo blaga in sicer vsaki dan samo od 9. do pol 1. in v nedeljo od 8. do 11. ure dop.

Natakarica, pridna in poslovenščina in nemščine, išče službo. Nastop s prvimi ali poznej. Ponudbe na upravo „Slovenskega Naroda“ pod „Jugoslovanka št. 1000“. — 2519

Proda se
:: molzna koza ::
Glinska ulica št. 7. 2495

SOLALI

najboljše cigaretni papirji
Trgovina z cigaretnimi papirji, družba z omejeno zavezo Sajbusch, Celje.

Prodaja se na drobno in na debelo fina cikorija, jesih, čajni nadomestek in različne druge stvari.

Trgovina M. Dörfel, Mesni trg 12, Ljubljana. 2503

10. c. kr. avstr. razredna loterija

Največji dobiček
milijon kron v gotovini
brez odbitka.

Razpošiljamo srečke 1. razreda, žrebanje 11. in 13. junija 1918.

1/4 K 5.— 1/4 K 10.— 1/2 K 20.— 1/2 K 40.—
s pošto položnico in prosimo naročil — tudi z bojišča — z dopisnico brzo, ker je veliko povpraševanje. 2503

Banka ALEX. SUCHANEK, Brno
Ferdinandova trida 37

Večji dobitki so bili pri meni zadeti na:

št. 72.747 K 100.000.— št. 15.807 K 10.000.—
št. 72.703 K 10.000.— št. 72.776 K 10.000.—

100 litrov zdrave domače pijače

osvežujoče, dobre in že goseče si lahko vsak sam priredi z mali stroški. V zalogi so snovi za: ananas, jabolčnik, grenadiv, malinovec, poprova perla, višnjevec, skisid se ne more. Ta domača pijača se lahko pije polni hladna, pozimi vroča, namesto ruma in žganja. Snovi z natančnim navodilom stanejo K 15.— po povzetju. Prvenec K 20.— Jan Grolich, drožerja pri angelu, Brno 639, Morav.

skisid se ne more. Ta domača pijača se lahko pije polni hladna, pozimi vroča, namesto ruma in žganja. Snovi z natančnim navodilom stanejo K 15.— po povzetju. Prvenec K 20.— Jan Grolich, drožerja pri angelu, Brno 639, Morav.

500 kron v zlatu

že ne odstrani kroma Grolich z zlatom spada. pral. praškom vse solzne pege, marmore, solne opeklino, ogre, obrabno rdečico itd. in ne obrabi kolo mladostnega zlate. Cena K 603 s pošto vred. 3 porcije stanejo K 17.— 6 porcij K 32.60. Vse brez kakih nadajnih stroškov. Naslov za naročila: Jan Grolich, drožerja pri angelu, Brno 639, Morav.

Dijamantna rezila za steklo.

Dijamantov za steklarje morem zač. dobaviti samo št. 5 za 27 K in (Spaldiam) za 6 K, ker je dov. dijam. prepevden in je surovo blago zelo težko in le po vis. cenah dobiti. Porto za povzetje 90 vin. Za rečno in solidno blago jamči Jan Grolich, drožerja pri angelu, Brno 639, Morav.

ki rdeče svetle in sive lase in brdo za trajno temno pobarva. 1 steklenica s po št. vred. K 350 Rydyal je razreda veda, ki sivo porobe bleda lica. Učinek je čudov. 1 steklenica s poštino vred K 245. Naslov za naročila: Jan Grolich, drožerja pri angelu, Brno 639, Morav.

ki rdeče svetle in sive lase in brdo za trajno temno pobarva. 1 steklenica s po št. vred. K 350 Rydyal je razreda veda, ki sivo porobe bleda lica. Učinek je čudov. 1 steklenica s poštino vred K 245. Naslov za naročila: Jan Grolich, drožerja pri angelu, Brno 639, Morav.

ki rdeče svetle in sive lase in brdo za trajno temno pobarva. 1 steklenica s po št. vred. K 350 Rydyal je razreda veda, ki sivo porobe bleda lica. Učinek je čudov. 1 steklenica s poštino vred K 245. Naslov za naročila: Jan Grolich, drožerja pri angelu, Brno 639, Morav.

Žveplo za žveplanje

dvakrat pomočeno! 98%, močno prima blago. Na karton napravljen, vsak rezanj 160 mm dolg in 85 mm širok nudi brez obveznosti kg po K 38.— loco Dunaj J. Kropel, tvor. Na dežeto samo od 5 kg naprej. 2501

Prostovoljna prodaja posestev.

Proda se prostovoljno na lepem in zdravem mestu, 4 km. od Lajziske ceste ležeče posestvo v velikosti 240 oralov. Od tega je 15 oralov njiv, 5 oralov vrt in sadovnjak, 4 orale travnika, 7 oralov vinograde, 180 oralov loze, drugo pašniki z novo prizemno hišo in gospodarskimi poslopi. — Cena 350.000 kron. Bljža pojasnila daje Miho Ribič obc. tajnik v Neveliču pri Karlovcu, Hrvaško. 1656

Lepota je sreča!

Po dolgoletnem raziskavanju na polju negovanja lepote se je končno posrečilo, najti novo metodo, po kateri se vse nadležne kožne nečistosti kot pege, zajedci, mozolji, gube, nosna in obrazna rdečica tekom nekaj dni sigurno odstranijo na kar zadobi obraz, tudi pri starejših damah, mladostno sveže rožnato lice. Učinek je presenetljiv in ta recept so sijajno priporočili sloveči zdravniki. Tisoči prostovoljnih priznanj! Vsakomur dajem proti retour-znamki popolnoma zasloni pojasnila. Pišite takoj na: L. Becker, Dunaj 56, Predal 19. oddelak 36. 1192

Vaša stara obleka bode zopet nova!!!

ako jo čisto operete in nato pobarvate z mojo barvo za obleke „International“, katera edina je blagu neškodljiva, pristna in zajamčeno dobra. Na stotine priznanih pisem na razpolago. 2467

Za vsakega trgovca velik zaslužek.
100 zavojev z navodilom K 50.—, 500 zavojev po K 45.— za 100 zavojev, 1000 zavojev po K 40.— za 100 zavojev. Prosto poštnice pošilja:

Rudolf Cotič, Vrhnika.

Vučkovičeva IPOZORI! Vučkovičeva

„Kubakava“ nadomestilo „MILKA“ „MILKA-SOPULIN“ snežno beli lug „MILKA“ Kristal vanilin-sladkor „MILKA“ prašek za peko.

Dišavo, poper, paprika, cimet čisti gar., piment, klinčki, janaš, kocke za juho in golaž, ruski čaj, mliči za brilenje, točno mliči, koki in vsa druga kolonialna roba dobi se edino po najnižjih dnevnih cenah pri solidni in znani turki

GIORGJE VUCKOVIC
Prva zagrebška importna in eksportna agenturna komisijonska trgovina in tovarna „MILKA“ proizvodov s skladiščem na debelo

ZAGREB, Nikoličeva 9.
Zahtevajte cenike! 1161 Doktor je zaloga!

10. c. kr. avstr. razredna loterija

Pri naši poslovnici kupljene srečke so zadele:
K 300.000 in 100.000 glavni dobiček:

št. 10202, izžreban dne 16. oktobra 1915, IV. lot.
št. 82805, izžreban dne 11. oktobra 1917, VII. lot.
K 60.000 št. 60.606,
„ 30.000 „ 68.435,
„ 10.000 št. 7.788, 130.169, 108.977,
„ 5.000 št. 68.425,

mного dobitkov po K 2000, 1000, 800, 400 in veliko dobitkov po 200 K.

Izplačali smo na dobitkih za K 1,458.800.—

Prihodnje žrebanje bo

11. in 13. junija 1918.

Izžreba se bode 3500 dobitkov v skupnem znesku K 460.400.—

Srečke prodaja

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

V LJUBLJANI,

kot poslovnica c. kr. avstr. razredne loterije

in njene podružnice

v Celju, Celovcu, Trzinu, Splitu in Gorici sedaj v Ljubljani.

100 kron nagrade,

kdor mi preskrbi stanovanje, obstoječe iz dveh sob in kuhinje ter električno razsvetljavo v bližini Mestnega ali Starega trga v teku dveh mesecev. — Ponudbe pod „Blizina 2509“ na upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Poljedelski DELAVCI

se sprejmejo na graščini Poganice. — Predstaviti se je ozir. vprašati pri graščinski upravi Poganice pri Novem mestu, Dolenjsko. 2505

Skladiščniki,

sihtni kontrolorji in pisarniške pomožne moči, ki so že delovali pri gradnji železnice, se takoj sprejmejo pri gradnji železnice Logatec—Črni vrh. Naznanijo naj se zahtevek plače itd. Vprašati ozir. predstaviti se je pri firmi: Bröder Redlich & Berger, Spodnji Logatec, Notranjsko. 2506

Viničarja

zaupnega, poštenega in večšega vsem poslom v vinogradu, vojašine prostega, iščem za svoje posestvo v Letovanjskem vrhu pri Sisku na Hrvaškem, obstoječe iz 5 oralov vinograde, 15 oralov njiv in 10 oralov vinograde. — Ponudbe na: Radko Eraker, Sisač, Hrvaško. 2421

Nemška jedilna sol

kamena sol v kosih, glavberjeva in grenka sol, nadomestna konjska krma, stavbni mavec (gips) od 100 kg naprej se točno oddaja tudi na vagon. 2451

Veletrogovina
Wurzingers Nachfolger, G. m. b. H.
Graz. — Telefon interurban 0328.

Minérji, zidarji, tesarji in težaki

se sprejmejo pri gradnji železnice Logatec — Črni vrh na Notranjskem. Plača od ure:

minér K 1.40 do K 1.60
zidar K 1.50 do K 1.70
tesarji K 1.80 do K 2.—
težaki K 1.— do K 1.20

Potni troški do gradilišča za nastop službe se povrnejo. Menaja stane priložno 5—6 kron na dan. — Vprašanja ozir. predstavljenje pri firmi: Bröder Redlich & Berger, Spodnji Logatec, Notranjsko. 2504

JOS. ROJINA

modni atelje za gospode
— LJUBLJANA —
Franca Jožefa cesta 3.

Vojaške, uradniške
UNIFORME

po meri v najkrajšem času.

KURNIKI

in vsaki velikosti,

stroji za valjenje

za poljedelce in veleposelstnike,

mliini za kosti

za pripravo krme (za ročni obrat in gonilno silo) se kupijo najboljše pri

Nickerl & Co., d. z. o. z.

specijalno podjetje za racionalno rezo perutnine in drobnjadi.

Inzersdorf 63 pri Dunaju.

Zahtevajte veliki katalog, učna knjiga 63 proti vpslatvi 1 K v znamkah.

Kupim zopet

v vseh (tudi malih) množinah:

Šelak orange K 125 za kg.
Šelak rubin K 100 za kg.
Kafra v kosih K 120 za kg.
Kisline vinskega kama krist K 72 za kg.
Vosek Carneuba K 70 za kg.
Gumi arabski v zrnih K 40 za kg.
Raffia Majunga K 40 za kg.
Boraks v kosih K 30 za kg.
Salmiak v kosih K 30 za kg.
Šmirglovo platno št. 1—6 K 115 za polo

Pločevinaste škatlice 80x30 mm K 200 za tisoč.

Georg Faludi, Budimpešta
V. Lipot kórut 12. 236

Naslov za brzojave: Indicator, Budapest

Stanje vlog koncem novembra 1917 ca. K 209,707.065-70.

Glavnica K 40,000.000.—.

Podružnica
v Ljubljani**Češka industrijalna banka**Stritarjeva
ulica št. 9.

Financiranje vojaških dobav.

::

::

Kredite za aprovizacijske nakupe.

Vsakovrstne bančne transakcije.

Srečke c. kr. avstr. razredne loterije.

Nakazila vojnim ujetnikom.

Stanovanjes 3-4 sobami in pritlikami isčem
za avgustov termin ali za takoj.
Najraje ob periferiji mesta. Posredo-
vanje se nagradi. — Naslov pove-
pravništvo „Sloven. Narod“. 2388Vsakovrstne slamnike,
slamnate torbice (cekarje)
predprožnike,
slamnate šolne priporočam
gosp. trgovcem za obila naročila**FRAN CERAR,**
tovarna slamnikov v Stobu
pošta Domžale pri Ljubljani.**Karel Linhart**

urar

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 7.
Zaloga vseh vrst žepnih ur, ur na
mihalo s polnim bitjem, stenskih in
kuhinjskih ur, budilk.Nikljaste vojske ure, ure v zastav-
nicah z radijem kazalnikom
ali brez njega, zaloga srebrnih in
nikljastih ur „Ome ga“ po najni-
žjih cenah. 131

Popravila se izvršujejo najbolje.

LJUBLJANA, Dvorski trg št. 1.

8 vinarjev
(za pošto dopisnico)
Vas stane moj katalog,
ki se vam pošlje na za-
htevo zastoji.
Prva tovarna ur
JAN KONRAD,
c. i. kr. dvorni založnik v Mostu
(Brdx) št. 1957 (Češko). Nikljaste
ali jeklene anker-ure K 26.—, 28.—,
30.—, bela kovina (glorija srebra) gol-
din ali jeklo remont. z dvojnimi po-
krovom K 35.—, 40.—, 50.—, 60.—,
Budilke K 16.—, 18.—, 20.—, 3 letno
jamstvo. Pošilja se po povzetju. Za-
mena dovoljena ali denar nazaj. 736**F. Batjel**Gorica — Ljubljana
Stolna ul. št. 2-4. Stari trg št. 28.
Trgovina in mehanična delavnicaŠivalni in pisalni stroji,
gramofoni.
Električne žepne svetilke.
Najboljše baterije.
Posebno nizka cena za preprodajalce.**Zajamčen uspeh.**

Bujne, lepe prsi

dobite ob rabi med.

Tisoče zahvalnih
pism na ogled.

2232

dr. J. Rixa kreme za prsi garantirano neškodljivo za
vsako starost, zanesljiv
uspeh. Rabi se zunanje. Edina krema za prsi, ki jo vsled
čudovitega učinka prodajajo lekarnari, dvorne parfumerije itd.
Poizkusna pušica K 5.—, velika pušica, zadostna za uspeh
K 10.—. Razpošiljanje strogo diskretno.Kos. dr. A. Rix preparati, Dunaj IX., Lektorergasse 6 E.
Zaloga v Ljubljani: drog. Kanc in „Adrija“. Zaloga v Mariboru: lekar. Schutzengel, Mar. pom. in parf. Wolfran.
V Trstu: Part. Andreuzzi, Corso 5.**Uglaševalec klavirjev**

G. F. JURASEK ::

Ljubljana, Wolfova ul. 12

Edini
specijalistizvršuje vsa popravila
te stroje. 0000

Kupujte le domači izdelek! to je

Emona

PRIZNANO NAJBOLJŠI

pralni prasek

Dobiva se vseh prodajalnih

Modni salon

Stuhly-Maschke

Zidovska ulica št. 3.

Dvorski trg 1, Ljubljana.

Priporočila za

spomladansko sezijo

slamnike

svilete klobuke in čepice

najnovejših oblik

za dame in deklice

Popravila se sprejemajo.

Zalini klobuki vedno v zalogi.

Največja slovenska hranilnica!

Mestna hranilnica ljubljanska

LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 3

je imela koncem leta 1916 vlog K 66,800.000—
hipotečnih in občinskih posojil „ 27,600.000—
rezervnega zaklada „ 2,500.000—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje najvišje po

4%

večje in nestalne vloge pa po dogovoru.

Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo

c. kr. deželne vlade.

Za varčenje ima vpeljano lične domače hranilnike.
Posoja na zemljišča in posojila na Kranjskem proti
5%, izven Kranjske pa proti 5 1/2% obrestim in proti
najmanj 1% oziroma 3/4% odplačevanju na dolg.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno

Kreditno društvo.

Samo na Franc-Joževo cesti št. 5

v novo otvorenem FOTO-ATELJEJU

se izdelujejo priljubljene portretne

šnic. e karte. 2428

HELIOS

Srbečico, hraste, lišaje

odstrani prav naglo dr. Flesch-a izvir. poslav. varovano „SEABA-
FORM“ rujavu mazilo. Popolnoma brez duha in ne maže. Poskusni
lonček K 230 veliki K 4.—, porcija za roudino K 11.—.

Dr. E. Flesch's Kronen-Apotheke (Győr), Raab Ogrsko.

Zaloga za Ljubljano in okolico: Lekarna „pri zlatem jelenu“,
Ljubljana, Marijin trg.

Pozor na varstveno znamko „SEABAFORM“

Naznanilo.Cenjenemu občinstvu javljam vljudno, da sem se s svojo
gostilniško obrtjo s Sv. Jakoba trga preselila

na Krakovski nasip št. 18.

Zahvaljujem se vsem svojim p. t. gostom za obisk in
se priporočam v nadalje.

Točim pristno belokranjsko vino in pikrčana.

Dobi se tudi vedno kaj prigrizka. — Cene zmerne.

Marija Zupan,

gostilničarka,
Ljubljana, Krakovski nasip 18.

Naslov za pisma:

Jos. Petelinc, Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

Priporočamo edino najboljšo šivalne stroje tvrdke:

Jos. Petelinc, Ljubljana,

polog frančiškanskega mostu, levo,

3. hiša ob vodi.

Največja in edina zaloga šivalnih strojev vseh

sistemov v poljubnih opremljenih za obrt in rodbino.

V zalogi igle, olje, ter deli za razne stroje.

Destavitev strojev takoj! Pouk v vezenju brezplačen!

Opozorilo.Tvrdba Josip Reich, parna bar-
varna in kemična čistilnica, prosi
vljudno svoje častite odjemalce, da naj
čimprej pošljejo po predmete, ki so jih izročili za barvanje ali čiščenje
do konca aprila 1918. Kakor je razvidno iz prevzemnih listov, jamči,
tvrdka samo 3 mesece za te predmete. Cenene odjemalce prosimo torej,
da ne pride pozneje do neljubih slučajev, ki bi mogli nastati vsled nadalj-
nega puščanja teh predmetov pri tvrdki, — da čimprej vzamejo stvari domov.
Za blago, ki je bilo prineseno v barvanje ali čiščenje in do imenovanega dne
in ni bilo prevzeto, ne dam nobene odškodnine, ako bi se blago pogrešalo ali
ko bi bilo vsled požara uničeno. Obenem si usojajo podpisana tvrdka opo-
zorit cenjeno občinstvo na to, da se ji je posrečilo z velikimi težavami do-
biti barvila za barvanje oblik iz svile, volne, bombaževine in
platna in sicer za razparane in nerazparane obleke tako, da more tekom
2-3 tednov po kar najnižjih cenah barvati po želji črno, modro, rujavu, ze-
leno itd. Podpisana tvrdka se priporoča cenjenemu občinstvu kar najbolje
in upa, da se bo občinstvo čimbolj posluževalo njene parne barvarne. 2376**Josip Reich, Ljubljana.**

Parna barvarna in kemična čistilnica.

Tovarna: Poljanski nasip št. 4.

Podružnica: Selenburgova ulica št. 3.

Mimi Sark, Ljubljana

Hotel „pri Maližu“, soba 25., 26.

II. nadstropje.

Vedno zadnje novosti

dunajskih modelov.

Popravila se okusno in točno izvršujejo.

Zalini klobuki vedno v zalogi.

Trgovski pomočnikvojašine popolnoma prost, z večletnim
sričevalom. želi menjati mesto kot
vodja v večjo trgovino z mešanim
blagom. Vprašanja pod „Invalid 27/
2469“ na upravn. „Slov. Narod“.

Priporočamo krasne

BLUZE plašče, jopce,
krila, kostume,
nočne halje, pe-
rilo, modne pred-
mete, športne klo-
buke in steznike. Zelo solidna tvrdka:**M. Kristofič - Bučar**

Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.

2652 Fine

otroške obleke

in krstne oprave.

Josip Jug

pleskarski in likarski mojster

Ljubljana, Rimska cesta št. 16.

se priporoča cenjenemu občinstvu za vsa v stroko spadajoča
dela. Jamčim da delam samo s
pristnim firnežem.

Solidna in točna postrežba.

Razne uniforme,

en gros: bajonete, pasove,

jermenje, ovratne pasove,

zvezde, borte, kovinaste

gumbe i. t. d.

Rudolf Bodenmüller

Ljubljana, Stari trg št. 8.

Razprodajamsvojo trgovino z velikim
skladiščem manufaktur-
ne in mešane stroke za
jako ugodne cene.

Ustmene ponudbe na 2026

Vilim Pick, Zagreb,

Savska cesta 68.

Kupujem:

les za jame od 12 cm naprej

na mt

mekhak okrogel les,

smrekovo lubje lanskoin le-

čreslo tošnje

kostanjev les

hrastov les od 10 cm naprej

Prosim ponudbe s skrajnimi ce-

nam, množino in navedbo roka

za oddajo 1745

Vinko Vabič, Zalec, 8

Spodnje štajersko.

Kuiantno poslovanje. Takojšnje

plačilo proti duplikatom.

Delniška glavnica in rezervni fond:

K 103,000.000.—

C. kr. priv.

Stanje den. vlog na hran. knjižice 31. okt. 1917:

K 214,681.380.—

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864.

Vogel Marijin trg-Sv. Petra cesta (v hiši „Assicurazioni Generali“).

Ustanovljena 1864. — 33 podružnic.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne
knjižice brez rentnega davka, kontovne knjižice ter na konto-korent z vsakodnevno vedno ugodnim obre-
stovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih
papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih
papirjev in posojila nanje.

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsakdar brezplačno.

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih — Izplačevanje ku-
ponov in izžebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. —
Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin,
dragotin itd. pod lastni zaklepom stranke. — Opraviščo c. kr. raz. loterije Brezplačna revizija izžre-
banih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike

Brzjavke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon št. 41